

Χαρακτηριστικά Εξερχόμενου Ναυτικού Τουρισμού από Ευρώπη - Αμερική

INTELLIGENCE

Ιούνιος 2016

Δρ. Άρης Ίκκος, ISHC
Επιστημονικός Διευθυντής

Σεραφείμ Κουτσός
Αναλυτής

Ινστιτούτο ΣΕΤΕ

Λεωφ. Αμαλίας 34 - 105 58 Αθήνα

***www.insete.gr* - info@insete.gr**

© INΣΕΤΕ – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
1. Σύνοψη	6
1.1 Ναυτικός τουρισμός	6
1.2 Κρουαζιέρα/Yachting	12
2. Προφίλ εξερχομένων τουριστών για Ναυτικό τουρισμό	17
2.1 Βασικά μεγέθη τουριστικού προϊόντος	17
2.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά	20
2.3 Διάρκεια ταξιδιού - Τουριστική Δαπάνη	23
2.4 Προορισμός.....	27
2.5 Μέσο Ενημέρωσης-Χαρακτηριστικά και Προγραμματισμός Κράτησης.....	30
2.6 Μέσο Μεταφοράς.....	35
3. Προφίλ εξερχομένων τουριστών για τουρισμό Κρουαζιέρας.....	36
3.1 Βασικά μεγέθη τουριστικού προϊόντος	36
3.3 Διάρκεια ταξιδιού - Τουριστική Δαπάνη	41
3.4 Προορισμός.....	45
3.5 Μέσο Ενημέρωσης-Χαρακτηριστικά και Προγραμματισμός Κράτησης	48

3.6 Μέσο Μεταφοράς	54
4. Προφίλ εξερχομένων τουριστών για τουρισμό Yachting	55
4.1 Βασικά μεγέθη τουριστικού προϊόντος	55
4.3 Διάρκεια ταξιδιού - Τουριστική Δαπάνη	60
4.4 Προορισμός	64
4.5 Μέσο Ενημέρωσης-Χαρακτηριστικά και Προγραμματισμός Κράτησης	67
4.6 Μέσο Μεταφοράς	72

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τουρισμός αποτελεί μια δραστηριότητα εξόχως ανταγωνιστική στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Συνεπώς, η ανάπτυξη του τουρισμού προϋποθέτει την δημιουργία ενός τουριστικού προϊόντος που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της διεθνούς πελατείας. Οι απαιτήσεις αυτές διαρκώς εξελίσσονται, ενώ ταυτόχρονα οι τεχνολογικές εξελίξεις διαμορφώνουν ένα ευμετάβλητο περιβάλλον στο οποίο οι τουριστικές επιχειρήσεις καλούνται διαρκώς να προσαρμόζονται και να αναπτύσσονται.

Η υγιής επιχειρηματικότητα που αποτελεί τη στερεότερη βάση για τη διασφάλιση και την ανάπτυξη θέσεων εργασίας, προϋποθέτει τη σαφή κατανόηση του ελληνικού τουρισμού καθώς και του διεθνούς τουριστικού περιβάλλοντος και ιδιαίτερα των χωρών από τις οποίες η Ελλάδα αντλεί πελατεία. Επίσης, σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο για τον Τουρισμό του ΣΕΤΕ («Τουριστικός Στρατηγικός Σχεδιασμός 2021»), έχουν εντοπισθεί συγκεκριμένες προϊόντικές αγορές στις οποίες θα αναπτυχθεί ο ελληνικός τουρισμός. Η υλοποίηση του σχεδιασμού αυτού απαιτεί την σαφή απεικόνιση των χαρακτηριστικών του ελληνικού τουρισμού σήμερα, των αγορών στις οποίες στοχεύει και του προφίλ των τουριστών από τις αγορές αυτές είτε αυτές είναι προϊόντικές, είτε προσδιορίζονται γεωγραφικά.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η καταγραφή και παρουσίαση αναλυτικών στοιχείων για τα χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊών - Αμερικανών τουριστών που κάνουν Ναυτικό τουρισμό. Ο Ναυτικός τουρισμός είναι τουριστικό προϊόν το οποίο χωρίζεται σε δύο υπό προϊόντα, τον τουρισμό Yachting και τον τουρισμό Κρουαζιέρας. Απώτερος στόχος της μελέτης είναι η ενημέρωση των επαγγελματιών και άλλων εμπλεκόμενων φορέων του τουρισμού ώστε οι μεν πρώτοι να είναι σε θέση να εκμεταλλευτούν καλύτερα τις παρουσιαζόμενες ευκαιρίες και να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες, και οι δεύτεροι να διαμορφώσουν πολιτικές για τον τουρισμό που να ανταποκρίνονται με τον βέλτιστο τρόπο στις επιδιώξεις για την ανάπτυξή του.

Η μελέτη δομείται σε τρία μέρη:

- Ενότητα 1: συνολική εικόνα για τον εξερχόμενο Ναυτικό τουρισμό από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ, καθώς και για τις αγορές από την Σκανδιναβία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Γερμανία, την Γαλλία και την Ρωσία. Για τις χώρες αυτές γίνεται μια συγκριτική παρουσίαση των βασικών μεγεθών του Ναυτικού τουρισμού.
- Ενότητα 2: στην ενότητα 2 παρουσιάζεται το προφίλ των εξερχόμενων τουριστών για τουρισμό Yachting από τις αγορές της Σκανδιναβίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ρωσίας και τις ΗΠΑ.
- Ενότητα 3: στην ενότητα 3 παρουσιάζεται το προφίλ των εξερχόμενων τουριστών για τουρισμό Κρουαζιέρας από τις αγορές της Σκανδιναβίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ρωσίας και τις ΗΠΑ.

Η μελέτη βασίζεται σε στοιχεία της IPK International, εταιρίας με εξειδίκευση στην έρευνα της ταξιδιωτικής συμπεριφοράς των τουριστών. Η IPK International είναι ο μοναδικός οργανισμός παγκοσμίως που ειδικεύεται στην εκπόνηση τέτοιων ερευνών με ενιαίο ερωτηματολόγιο σε 60 χώρες σε όλον τον κόσμο, καλύπτοντας –πρακτικά- το σύνολο των χωρών από τις οποίες προέρχεται ο διεθνής τουρισμός. Τα ερωτηματολόγια αυτά συμπληρώνονται από 500.000 ερωτώμενους, δημιουργώντας έτσι μια μοναδική βάση δεδομένων για άντληση στοιχείων τουριστικής αγοράς¹. Λόγω της ενιαίας προσέγγισης της έρευνας σε όλες

¹ Η IPK διεξάγει τηλεφωνικές συνεντεύξεις ή συμπλήρωση ερωτηματολογίου μέσω PC. Οι μέθοδοι στάθμισης της IPK εξασφαλίζουν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού όσον αφορά ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά του, όπως ηλικία, φύλο, της χώρας προέλευσης, εισόδημα κ.λ.π. Το δείγμα καθώς και η συχνότητα αλλάζει ανάλογα με τον πραγματικό πληθυσμό κάθε χώρας που εξετάζεται. Για παράδειγμα, στην Νορβηγία το δείγμα είναι nNor=1000 και εξετάζεται 2 φορές το χρόνο, δηλαδή nTOTALNOR=2.000, ενώ στη Γερμανία το δείγμα είναι nGer=2000 και εξετάζεται 12 φορές το χρόνο δηλαδή nTOTALGER=24.000. Συνολικά η IPK έχει sample frame με δείγμα nTOTAL=500.000 και μελετάει 60 χώρες.

τις χώρες και όλους τους τύπους ταξιδιωτών με την χρήση ενιαίου ερωτηματολογίου, είναι εφικτή η άμεση σύγκριση στοιχείων μεταξύ χωρών προέλευσης των ταξιδιωτών, μεταξύ προορισμών αλλά και μεταξύ προϊόντων.

Για την καλύτερη κατανόηση των αποτελεσμάτων που παρουσιάζονται επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- Τα στοιχεία αφορούν το έτος 2013.
- Η έρευνα της IPK αποτυπώνει την συμπεριφορά των κατοίκων μιας χώρας (π.χ. κατοίκων της Γερμανίας) και όχι των υπηκόων της (π.χ. Γερμανοί).
- Στα στοιχεία της έρευνας της IPK περιλαμβάνονται μόνο όσοι κάνουν τουλάχιστον 1 διανυκτέρευση. Τα στοιχεία δαπανών που παρουσιάζονται αφορούν στην συνολική δαπάνη του τουρίστα, και στη χώρα προέλευσης και στη χώρα προορισμού.
- Στην έρευνα της IPK, η κατάταξη ανάλογα με το οικογενειακό εισόδημα είναι σχετική, δηλαδή ανάλογα με το βιοτικό επίπεδο της κάθε χώρας και βασίζεται στην Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (Household Survey) κάθε χώρας.
- Λόγω της δειγματοληπτικής μεθοδολογίας που ακολουθεί, η IPK θεωρεί αξιόπιστα μόνο τα στοιχεία που αναγόμενα στο σύνολο του πληθυσμού υπερβαίνουν τις 50.000 ταξίδια. Το στοιχείο αυτό αφενός περιορίζει την δυνατότητα ανάλυσης των προϊόντων στις επιμέρους αγορές και αφετέρου έχει ληφθεί υπόψη στον σχολιασμό των πινάκων που παρατίθενται κατωτέρω.

1. Σύνοψη

1.1 Ναυτικός τουρισμός

Ο Ναυτικός τουρισμός αποτελεί το 6^ο σε μέγεθος τουριστικό προϊόν με βάση τα Ευρωπαϊκά ταξίδια για το έτος 2013 με 6,4 εκατ. αφίξεις, 40 εκατ. διανυκτερεύσεις και σχεδόν € 7 δισ. δαπάνες, με τις προβλέψεις να είναι ενθαρρυντικές για το μέλλον. Επιμέρους, τα μεγαλύτερα μεγέθη εμφανίζει ο τουρισμός Κρουαζιέρας και λιγότερο ο τουρισμός Yachting. Στην Ελλάδα μετά την άρση του Cabotage παρατηρείται μια σημαντική αύξηση του αριθμού των Κρουαζιερόπλοιων που την προσεγγίζουν και κατ' επέκταση αύξηση των αφίξεων κρουαζιέρας. Συγκεκριμένα, για το 2015 σύμφωνα με τα στοιχεία του SETE Intelligence² καταγράφηκε οριακή αύξηση +1% στον αριθμό των αφίξεων και +12% στις αφίξεις Κρουαζιερόπλοιων σε σύγκριση με το 2014, καθιστώντας την Ελλάδα σταθερά τα τελευταία χρόνια την τρίτη δύναμη Κρουαζιέρας στην Μεσόγειο με σχεδόν 5 εκατ. επισκέψεις.

Σε αντίθεση με την Κρουαζιέρα, ο τουρισμός Yachting στην χώρα μας υστερεί σημαντικά σε απόλυτα μεγέθη παρόλο ότι υπάρχει πλειάδα νησιών και νησιωτικών συμπλεγμάτων που θεωρούνται ως επί το πλείστο από τους λάτρεις του Yachting ελκυστικά. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η προσπάθεια που γίνεται για την αναβάθμιση των υποδομών των λιμανιών και την κατασκευή νέων μαρίνων θα πρέπει να συνεχιστεί και να ενταθεί εκ μέρους της Πολιτείας (μέσω χρηματοδότησης από Προγράμματα ΕΣΠΑ, Πακέτο Γιούνκερ, Ταμείο Δημοσίων Επενδύσεων). Η υλοποίηση αυτών των ενεργειών θα δώσει περαιτέρω ώθηση στον Ναυτικό Τουρισμό της Ελλάδας μιας και η χώρα εμφανίζει συγκριτικά πλεονεκτήματα (εκτεταμένη ακτογραμμή,

² Στατιστικό Δελτίο Μαρτίου του SETE Intelligence σελ.22

πλήθος νησιών και νησιωτικών συμπλεγμάτων κ.α.) σε σύγκριση με τους κυριότερους ανταγωνιστές της στην Μεσόγειο (Ιταλία, Ισπανία, Κροατία, Τουρκία).

Αναφορικά με τα στοιχεία που παρατέθηκαν ανωτέρω παρατηρούμε ότι ο Ναυτικός τουρισμός έχει μεγαλύτερη απήχηση στις γυναίκες (56% έναντι 44%) από ότι στους άντρες. Στις επιμέρους εξεταζόμενες αγορές εξαίρεση αποτελούν οι τουρίστες από την Γαλλία όπου οι άντρες υπερτερούν των γυναικών (56% έναντι 44%).

Οι τουρίστες για Ναυτικό τουρισμό προέρχονται κατά κύριο λόγο από τις παραγωγικές ηλικίες 25-64 χρονών (69%). Η εικόνα στο σύνολο των εξεταζόμενων αγορών εμφανίζεται ενιαία, με εξαίρεση την αγορά της Ρωσίας η οποία εμφανίζει σε σύγκριση με τον Ευρωπαϊκό μ.ο. μεγαλύτερο αριθμό τουριστών ηλικίας 45-54 ετών (61% έναντι 19%) και μηδενικό αριθμό επισκεπτών 3^{ης} ηλικίας (0% έναντι 21%). Παρόμοια εικόνα με τον Ευρωπαϊκό μ.ο. εμφανίζει και η αγορά των ΗΠΑ.

Η πλειοψηφία των τουριστών που κάνουν Ναυτικό τουρισμό ανήκουν στο Ανώτερο και Μέσο Ανώτερο εισοδηματικό (76%) και Ανώτερο μορφωτικό επίπεδο (44%). Οι επιμέρους αγορές εμφανίζουν παρόμοια εικόνα σε σύγκριση με τον Ευρωπαϊκό μ.ο. τόσο για το εισοδηματικό, όσο και για το μορφωτικό επίπεδο. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η αγορά της Ρωσίας η οποία εμφανίζει σημαντική διαφοροποίηση στο ανώτερο μορφωτικό επίπεδο σε σύγκριση με τον μ.ο. (71% έναντι 44%). Η εικόνα και στην αγορά των ΗΠΑ είναι ίδια με τον Ευρωπαϊκό μ.ο.

Όσον αφορά στην δαπάνη ανά ταξίδι/ημέρα και στον αριθμό των διανυκτερεύσεων προκύπτει ότι:

- η μέση τουριστική δαπάνη ανέρχεται στα € 1.080 με τις επιμέρους εξεταζόμενες αγορές να εμφανίζουν διαφοροποιήσεις. Συγκεκριμένα, τις υψηλότερες τουριστικές δαπάνες εμφανίζουν οι τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ρωσία με

€ 1.805 και € 1.873, 67% και 73% μεγαλύτερη από τον Ευρωπαϊκό μ.ο. Αντίθετα, την χαμηλότερη τουριστική δαπάνη εμφανίζουν οι τουρίστες από την Σκανδιναβία με € 506, 53% μικρότερη από τον μ.ο. Η τουριστική δαπάνη για την αγορά των ΗΠΑ ανέρχεται σε € 1.376.

- η μέση τουριστική δαπάνη ανά ημέρα ανέρχεται στα € 174, με το Ηνωμένο Βασίλειο από τις εξεταζόμενες αγορές να κατέχει την υψηλότερη δαπάνη με € 210 και τους τουρίστες από την Γαλλία την μικρότερη με € 144. Η ημερήσια δαπάνη για τον μέσο τουρίστα από τις ΗΠΑ ανέρχεται σε € 287, 65% υψηλότερα από τον Ευρωπαϊκό μ.ο.
- αναφορικά με την διάρκεια διαμονής προκύπτει ότι ο μεγαλύτερος όγκος καταγράφεται στις έως 7 διανυκτερεύσεις (73%). Στις επιμέρους αγορές παρατηρούμε ότι:
 - οι επισκέπτες από την Σκανδιναβία (93%), την Γερμανία (73%) και τις ΗΠΑ (84%) προσανατολίζονται σε σύντομες διακοπές (έως 7 διανυκτερεύσεις),
 - για 12-15 διανυκτερεύσεις ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά έχουν οι αγορές της Ρωσίας (27%) και του ΗΒ (27%) έναντι 12% που είναι στο σύνολο της Ευρώπης,
 - ενώ τέλος οι επισκέπτες από την Γαλλία προσανατολίζονται σε διακοπές 4-11 νύχτες (69% έναντι 44%).

Όσον αφορά το μέσο ενημέρωσης και τα χαρακτηριστικά κράτησης προκύπτει ότι:

- η πλειοψηφία των επισκεπτών τόσο για την ενημέρωση όσο, και για την κράτηση προτιμούν την χρήση του Internet με υψηλά ποσοστά (78% και 83% αντίστοιχα) και ακολουθεί το ταξιδιωτικό γραφείο με 48% και 36% αντίστοιχα.
- ακολουθούν για την ενημέρωση ο κατάλογος Tour Operator (18%), οι Φίλοι/Συγγενείς (17%) και ο ταξιδιωτικός οδηγός (11%).

- οι υπόλοιπες κατηγορίες για ενημέρωση εμφανίζουν πολύ χαμηλές τιμές κάτω από το 5% τόσο συνολικά, όσο και επιμέρους.
- το υψηλότερο ποσοστό ενημέρωσης μέσω των Social Media κατέχει η αγορά της Ρωσίας με 74% και το χαμηλότερο η αγορά της Σκανδιναβίας με 19%.
- αναφορικά με τα χαρακτηριστικά κράτησης μετά το Internet και το ταξιδιωτικό γραφείο που αποτελούν τις κυριότερες πηγές κράτησης, ακολουθούν η κράτηση μέσω τουριστικού γραφείου χώρας προορισμού (10%), η κράτηση σε γραφείο μεταφορικού μέσου (9%) και η κράτηση σε ξενοδοχείο ή άλλο κατάλυμα 8%. Οι υπόλοιποι τρόποι κράτησης εμφανίζουν χαμηλά ποσοστά.
- Η αγορά των ΗΠΑ εμφανίζει σχεδόν τα ίδια χαρακτηριστικά με τον Ευρωπαϊκό μ.ο. με εξαίρεση το υψηλότερο ποσοστό κράτησης μεταφορικού μέσου (20% έναντι 9%) και της κατηγορίας Λοιπά (10% έναντι 2%).
- Η πλειοψηφία των Ευρωπαίων τουριστών που κάνουν Ναυτικό τουρισμό έχουν προχωρήσει σε προκράτηση πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού τους (83%), το ποσοστό για την αγορά των ΗΠΑ είναι (86%). Συγκεκριμένα, προκύπτει ότι:
 - 45% των Ευρωπαίων τουριστών έχει προχωρήσει σε προκράτηση έως και 1 μήνα (late bookings) από την πραγματοποίηση του ταξιδιού τους (45%), όταν το αντίστοιχο ποσοστό για την αγορά των ΗΠΑ είναι μόλις 17%.
 - ακολουθούν οι 2-3 μήνες (25%) και 4-6 μήνες (19%) για τους Ευρωπαίους και 33% και 25% αντίστοιχα για τους Αμερικανούς.
 - οι Ευρωπαίοι τουρίστες που έχουν προχωρήσει σε προκράτηση 7 μήνες και άνω πριν το ταξίδι τους ανέρχεται σε 11%, ενώ το ποσοστό για της αγορά των ΗΠΑ είναι 25%.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαφοροποίηση που παρατηρείται στους προορισμούς ανά τουριστικό προϊόν. Συγκεκριμένα, η πλειοψηφία των Ευρωπαίων τουριστών επιλέγει Ευρωπαϊκούς προορισμούς σε ποσοστά άνω του 93%. Συγκεκριμένα, προκύπτει ότι:

- οι προορισμοί με την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα είναι η Νοτιοδυτική (26%), η Βόρεια (19%), η Δυτική (15%) και η Νοτιοανατολική (15%) Ευρώπη.
- επιμέρους, σημαντικά μερίδια από όλες σχεδόν τις εξεταζόμενες αγορές κατέχουν για Ναυτικό τουρισμό η Ιταλία και η Ισπανία.

Αναφορικά με το μέσο μεταφοράς που προτιμούν οι περισσότεροι Ευρωπαίοι τουρίστες που κάνουν Ναυτικό τουρισμό προκύπτει ότι:

- το καράβι αποτελεί το κύριο μέσο μεταφοράς για τους Ευρωπαίους τουρίστες με ποσοστό 65%. Επιμέρους, το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην αγορά της Σκανδιναβίας 78% και το χαμηλότερο στην αγορά της Ρωσίας 8%, πολύ χαμηλότερο από τον μ.ο. Το αντίστοιχο ποσοστό για την αγορά των ΗΠΑ είναι 89%.
- ακολουθεί το αεροπλάνο με 22%, με τους τουρίστες από την Ρωσία να εμφανίζουν την μεγαλύτερη προτίμηση (70%) και τους τουρίστες από την Γερμανία την χαμηλότερη 11%.

Οι υπόλοιπες κατηγορίες συνολικά εμφανίζουν χαμηλά ποσοστά κάτω από το 7%. Στις επιμέρους αγορές αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό των τουριστών από Γερμανία που χρησιμοποιούν αυτοκίνητο (14%) και αυτών από την Ρωσία που χρησιμοποιούν το πούλμαν/λεωφορείο (12%).

Προφίλ αγοράς για Ναυτικό τουρισμό						
	Σκανδιναβία	Ηνωμένο Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Επισκέπτες (σε χιλιάδες)	1.489 (23%)*	1.276 (20%)*	949 (15%)*	566 (9%)*	222 (3%)*	8.131
Διανυκτερεύσεις (σε χιλιάδες)	4.318 (11%)*	10.974 (27%)*	5.979 (15%)*	4.132 (10%)*	2.375 (6%)*	39.029
Δαπάνη (σε χιλιάδες €)	753.434 (11%)*	2.303.180 (33%)*	1.105.585 (16%)*	595.998 (9%)*	415.806 (6%)*	11.188.256
Δαπάνη ανά ταξίδι/ημέρα	€ 506 / € 174	€ 1.805 / € 210	€ 1.165 / € 185	€ 1.053 / € 144	€ 1.873 / € 175	€ 1.376 / € 287
2 κυριότερες ηλικίες	45-54, 55-64	55-64, 65-74	45-54, 65-74	35-44, 55-64	25-34, 45-54	55-64, 65-74
Φύλο επισκεπτών	περισσότερες γυναίκες	περισσότερες γυναίκες	περισσότερες γυναίκες	περισσότεροι άνδρες	περισσότερες γυναίκες	περισσότερες γυναίκες
Οικογενειακό εισόδημα	75% ανώτερο και μέσο ανώτερο	80% ανώτερο και μέσο ανώτερο	72% ανώτερο και μέσο ανώτερο	74% ανώτερο και μέσο ανώτερο	81% ανώτερο και μέσο ανώτερο	72% ανώτερο και μέσο ανώτερο
Επίπεδο εκπαίδευσης	38% ανώτερο	42% ανώτερο	54% ανώτερο	38% ανώτερο	71% ανώτερο	42% ανώτερο
Διάρκεια	81% έως 3 νύχτες	56% έως 7 νύχτες	73% έως 7 νύχτες	69% 4-11 νύχτες	38% 4-7 και 27% 12-15 νύχτες	84% έως 7 νύχτες
Τορ προορισμοί	Βόρεια και Ανατολική Ευρώπη	Νοτιοδυτική και Δυτική Ευρώπη	Νοτιοδυτική και Βόρεια Ευρώπη	Νοτιοδυτική και Νοτιοανατολική Ευρώπη	Νοτιοδυτική και Κεντρική Ευρώπη	Λατινική Αμερική και Καραϊβική
Μέσα ενημέρωσης	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο
Κράτηση	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο
Προγραμματισμός	76% έως και 1 μήνα πριν	69% έως 3 μήνες πριν	43% 4-6 μήνες πριν	52% έως και 1 μήνα πριν	62% έως και 1 μήνα πριν	50% έως 3 μήνες πριν
Μέσο μεταφοράς	78% καράβι	57% καράβι	74% καράβι	55% καράβι	70% αεροπλάνο	89% καράβι

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

*Στις παρενθέσεις παρατίθενται τα μερίδια των αγορών ως προς το σύνολο του Ευρωπαϊκού εξερχόμενου Ναυτικού τουρισμού

1.2 Κρουαζιέρα/Yachting

Η επιμέρους ανάλυση των προϊόντων του Ναυτικού τουρισμού εμφανίζει διαφορετικά χαρακτηριστικά σε σύγκριση με την συνολική εικόνα του προϊόντος. Συγκεκριμένα για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά προκύπτει ότι:

- για διακοπές Yachting μεγαλύτερη προτίμηση σε όλες σχεδόν τις εξεταζόμενες αγορές εμφανίζουν οι άντρες ενώ αντίθετα για τουρισμό Κρουαζιέρας μεγαλύτερη προτίμηση δείχνουν οι γυναίκες.
- και στα δύο υποπροϊόντα η πλειοψηφία των τουριστών από τις εξεταζόμενες αγορές προέρχεται από τις παραγωγικές ηλικίες 25-64 ετών. Εξαίρεση αποτελούν για τουρισμό Yachting οι αγορές της Γαλλίας και των ΗΠΑ που εμφανίζουν τις χαμηλότερες τιμές στο συγκεκριμένο εύρος ηλικιών με 46% και 25% αντίστοιχα.
- άνω του 77% των τουριστών από τις εξεταζόμενες αγορές που κάνουν τουρισμό Yachting προέρχονται από την ανώτερη και μέση - ανώτερη εισοδηματική τάξη, ενώ για τουρισμό Κρουαζιέρας το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε άνω του 68%.
- άνω του 78% των τουριστών από τις εξεταζόμενες αγορές που κάνουν τουρισμό Yachting προέρχεται από το ανώτερο και μέσο μορφωτικό επίπεδο, ενώ για τον τουρισμό Κρουαζιέρας το ποσοστό είναι άνω του 75%.

Αναφορικά με την διάρκεια ταξιδιού και την τουριστική δαπάνη έχουμε ότι:

- για τον τουρισμό Yachting οι αγορές της Σκανδιναβίας (84%) του ΗΒ (84%) και της Γερμανίας (71%) εμφανίζουν περισσότερο προτίμηση στις σύντομες διακοπές έως 7 ημέρες, ενώ αντίθετα οι αγορές της Γαλλίας (61%) στις διακοπές 8-15 νύχτες, της Ρωσίας στις διακοπές 1-3 (27%), 8-11 (26%) και 23+ (37%) νύχτες και τέλος η αγορά των ΗΠΑ στις 8-11 (64%) νύχτες.

- για τουρισμό Κρουαζιέρας όλες οι εξεταζόμενες αγορές προσανατολίζονται σε σύντομες διακοπές έως 7 ημέρες σε ποσοστό άνω του 54%. Επίσης, αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό των τουριστών από το ΗΒ και την Ρωσία στις 12-15 (28% και 30%) και της Γαλλία στις 8-11 (30%) νύχτες.
- η τουριστική δαπάνη ανά ταξίδι για τουρισμό Yachting στην Ευρώπη κυμαίνεται από € 716 - € 1.449, ενώ η δαπάνη ανά ημέρα από € 46 - € 155, για τουρισμό Κρουαζιέρας η δαπάνη ανά ταξίδι/ημέρα κυμαίνεται από € 495 - € 2.026 και € 143 - € 245 αντίστοιχα. Η τουριστική δαπάνη ανά ταξίδι/ημέρα για τουρισμό Yachting από τις ΗΠΑ ανέρχεται στα € 1.793/€ 233, ενώ για τουρισμό Κρουαζιέρας στα € 1.365/€ 289.

Η συντριπτική πλειοψηφία των Ευρωπαίων τουριστών που πραγματοποιούν τουρισμό Yachting και Κρουαζιέρας επιλέγει την Ευρώπη ως προορισμό τους. Οι αντίστοιχοι προορισμοί για την αγορά των ΗΠΑ είναι η Λατινική Αμερική και η Καραϊβική. Στις επιμέρους αγορές, παρατηρείται και στα δύο υποπροϊόντα μεγάλη διασπορά σε προορισμούς. Αναφορικά με την Ελλάδα παρατηρούμε ότι στον τουρισμό Yachting τα μερίδια από τις εξεταζόμενες αγορές πλην Γερμανίας (17%) είναι μηδενικά. Αντίθετα στον τουρισμό Κρουαζιέρας η εικόνα είναι ελαφρώς καλύτερη αφού στις 4 από τις 6 αγορές η Ελλάδα εμφανίζει μερίδια με μεγαλύτερο αυτό από την Γαλλία (11%).

Όσον αφορά το μέσο ενημέρωσης και τα χαρακτηριστικά κράτησης προκύπτει ότι:

- το Internet αποτελεί την κύρια πηγή ενημέρωσης και για τα δύο υποπροϊόντα με το ταξιδιωτικό γραφείο και τους φίλους/συγγενείς να ακολουθούν. Εξαιρέση αποτελεί η αγορά των ΗΠΑ που εμφανίζει πολύ χαμηλό ποσοστό στην ενημέρωση από το Internet 17%.

- σημαντικός αριθμός τουριστών και για τα δύο υποπροϊόντα χρησιμοποιεί ως πηγή ενημέρωσης τον ταξιδιωτικό οδηγό και τον κατάλογο tour operator.
- η συντριπτική πλειοψηφία των τουριστών και για τα δύο υποπροϊόντα προχωρούν σε προκράτηση πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού τους, το εύρος για τα υπό προϊόντα είναι 63% - 100% για το Yachting και 74% - 96% για τον Κρουαζιέρα.
- 13% - 97% των επισκεπτών για Yachting και 54%-96% των τουριστών για Κρουαζιέρα προχώρησε σε online booking. 2^η σε προτίμηση μέθοδος προκράτησης για το μεν τουρισμό Yachting αποτελεί το τουριστικό γραφείο χώρας προορισμού, ενώ για τον τουρισμό Κρουαζιέρας το ταξιδιωτικό πρακτορείο.
- Η πλειοψηφία των τουριστών και για τα δύο υποπροϊόντα έχει προχωρήσει σε προκράτηση έως και 3 μήνες πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού τους, με τον μεν τουρισμό Yachting να είναι μεταξύ 10% - 87% και τον δε Κρουαζιέρας 33% - 96%.

Τα κυριότερα μέσα μεταφοράς και για τα δύο υποπροϊόντα αποτελούν το καράβι και το αεροπλάνο με διαφοροποιήσεις ανά αγορά. Αξιοσημείωτα είναι τα υψηλά ποσοστά της Γερμανίας (37%), της Ρωσίας (27%) και του ΗΒ (17%) στην χρήση ως μεταφορικού μέσου του αυτοκινήτου και της Ρωσίας (37%) του τρένου για τον τουρισμό Yachting. Για τον τουρισμό Κρουαζιέρας ενδιαφέρον παρουσιάζει το υψηλό ποσοστό των τουριστών από την Ρωσία που χρησιμοποιεί πούλμαν/λεωφορείο (13%).

Προφίλ αγοράς για τουρισμό Κρουαζιέρας						
	Σκανδιναβία	Ηνωμένο Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Επισκέπτες (σε χιλιάδες)	1.222	1.198	655	467	196	7.915
Διανυκτερεύσεις (σε χιλιάδες)	3.299	10.423	3.865	3.162	2.058	37.201
Δαπάνη (σε χιλιάδες €)	604.890	2.227.082	867.220	452.547	397.096	10.803.975
Δαπάνη ανά ταξίδι/ημέρα	€ 495 / € 193	€1.859 / € 212	€ 1.324 / € 245	€ 969 / € 143	€ 2.026 / € 201	€ 1.365 / € 289
2 κυριότερες ηλικίες	35-44, 45-54	55-64, 65-74	45-54, 65-74	35-44, 55-64	25-34, 45-54	55-64, 65-74
Φύλο επισκεπτών	περισσότερες γυναίκες	περισσότερες γυναίκες	περισσότερες γυναίκες	ισοκατανομή ανδρών και γυναικών	περισσότερες γυναίκες	περισσότερες γυναίκες
Οικογενειακό εισόδημα	74% ανώτερο και μέσο ανώτερο	80% ανώτερο και μέσο ανώτερο	68% ανώτερο και μέσο ανώτερο	71% ανώτερο και μέσο ανώτερο	78% ανώτερο και μέσο ανώτερο	71% ανώτερο και μέσο ανώτερο
Επίπεδο εκπαίδευσης	36% ανώτερο	43% ανώτερο	46% ανώτερο	41% ανώτερο	72% ανώτερο	43% ανώτερο
Διάρκεια	83% έως 3 νύχτες	42% 4-7 νύχτες	53% έως 3 νύχτες	70% 4-11 νύχτες	43% 4-7 και 30% 12-15 νύχτες	86% έως 7 νύχτες
Τορ προορισμοί	Βόρεια και Ανατολική Ευρώπη	Νοτιοδυτική και Δυτική Ευρώπη	Νοτιοδυτική και Βόρεια Ευρώπη	Νοτιοδυτική και Νοτιοανατολική Ευρώπη	Νοτιοδυτική και Κεντρική Ευρώπη	Λατινική Αμερική και Καραϊβική
Μέσα ενημέρωσης	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο
Κράτηση	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, ταξιδιωτικό πρακτορείο
Προγραμματισμός	77% έως και 1 μήνα	43% 2-3 μήνες πριν	48% 4-6 μήνες πριν	58% έως και 1 μήνα πριν	63% έως και 1 μήνα πριν	58% 2-6 μήνες πριν
Μέσο μεταφοράς	78% καράβι	61% καράβι	91% καράβι	62% καράβι	77% αεροπλάνο	90% καράβι

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Προφίλ αγοράς για τουρισμό Yachting						
	Γερμανία	Σκανδιναβία	Γαλλία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	ΗΠΑ
Επισκέπτες (σε χιλιάδες)	294	267	99	78	26	216
Διανυκτερεύσεις (σε χιλιάδες)	2.440	1.175	970	491	400	1.663
Δαπάνη (σε χιλιάδες €)	238.434	148.185	143.451	76.128	18.616	387.288
Δαπάνη ανά ταξίδι / ημέρα	€ 811 / € 98	€ 555 / € 126	€ 1.449 / € 148	€ 976 / € 155	€ 716 / € 46	€ 1.793/ € 233
2 κυριότερες ηλικίες	15-24/25-34, 45-54	25-34, 45-54	55-64, 65-74	25-34, 45-54	25-34, 45-54	35-44, 65-74
Φύλο επισκεπτών	περισσότεροι άνδρες	περισσότεροι άνδρες	περισσότεροι άνδρες	περισσότεροι άνδρες	περισσότερες γυναίκες	περισσότεροι άνδρες
Οικογενειακό εισόδημα	84% ανώτερο και μέσο ανώτερο	77% ανώτερο και μέσο ανώτερο	92% ανώτερο και μέσο ανώτερο	77% ανώτερο	100% ανώτερο και μέσο ανώτερο	85% ανώτερο και μέσο ανώτερο
Επίπεδο εκπαίδευσης	72% ανώτερο	48% ανώτερο	22% ανώτερο	41% ανώτερο	65% ανώτερο	19% ανώτερο
Διάρκεια	62% 4-7 νύχτες	72% έως 3 νύχτες	86% 4-15 νύχτες	66% 4-7 νύχτες	27% 1-3, 26% 8-11 και 37% 23+ νύχτες	64% 8-11 νύχτες
Τορ προορισμοί	Νοτιοδυτική και Δυτική Ευρώπη	Βόρεια και Κεντρική Ευρώπη	Νοτιοδυτική Ευρώπη και Βόρεια Αφρική	Δυτική και Νοτιοανατολική Ευρώπη	Ανατολική και Βόρεια Ευρώπη	Λατινική Αμερική και Καραϊβική
Μέσα ενημέρωσης	Internet, φίλοι/συγγενείς	Internet, φίλοι/συγγενείς	Internet, φίλοι/συγγενείς, ταξιδιωτικός οδηγός	Internet, φίλοι/συγγενείς	Internet, ταξιδιωτικό γραφείο	Λοιπά και Internet
Κράτηση	Μέσω τουριστικού γραφείου χώρας προορισμού, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Internet, γραφείο μεταφορικού μέσου	Internet, μέσω τουριστικού γραφείου χώρας προορισμού	Internet, ξενοδοχείο ή άλλο κατάλυμα	Internet, γραφείο μεταφορικού μέσου, ταξιδιωτικό πρακτορείο	Λοιπά, Internet
Προγραμματισμός	53% από 4-12 μήνες πριν	74% έως και 1 μήνα πριν	73% 4-6 μήνες πριν	71% έως και 3 μήνες πριν	56% έως και 1 μήνα και 40% 4-6 μήνες πριν	76% 7-12 μήνες πριν
Μέσο μεταφοράς	37% αυτοκίνητο	78% καράβι	80% αεροπλάνο	74% αεροπλάνο	37% τρένο	76% καράβι

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

2. Προφίλ εξερχομένων τουριστών για Ναυτικό τουρισμό

2.1 Βασικά μεγέθη τουριστικού προϊόντος

Βασικά Μεγέθη	Σύνολο Ευρώπης	Εξερχόμενος Ναυτικός τουρισμός, από:					ΗΠΑ
		Σκανδιναβία	Ηνωμένο Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	
Αριθμός Επισκεπτών (σε χιλιάδες)	6.460	1.489	1.276	949	566	222	8.131
	% επί του συνόλου	23%	20%	15%	9%	3%	
Αριθμός Διανυκτερεύσεων (σε χιλιάδες)	40.052	4.318	10.974	5.979	4.132	2.375	39.029
	% επί του συνόλου	11%	27%	15%	10%	6%	
Δαπάνη (σε χιλιάδες €)	6.976.800	753.434	2.303.180	1.105.585	595.998	415.806	11.188.256
	% επί του συνόλου	11%	33%	16%	9%	6%	

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Ο Ναυτικός τουρισμός αποτελεί το 6^ο σε μέγεθος τουριστικό προϊόν από αυτά που προτείνονται για ανάπτυξη στο στρατηγικό σχέδιο για τον Τουρισμό του ΣΕΤΕ («Τουριστικός Στρατηγικός Σχεδιασμός 2021»), με σχετικό μερίδιο αγοράς 2% στα ταξίδια και στις διανυκτερεύσεις και 3% στις δαπάνες³. Σε απόλυτα νούμερα, πραγματοποιούνται 6,4 εκατ. ταξίδια, 40 εκατ. διανυκτερεύσεις και € 6,9 δισ. δαπάνη από Ευρώπη και 8 εκατ. ταξίδια με σχεδόν 40 εκατ. διανυκτερεύσεις και άνω των € 11 δισ. δαπάνης από τις ΗΠΑ. Παρατηρούμε δηλαδή ότι η αγορά των ΗΠΑ είναι πολύ πιο σημαντική από αυτή της Ευρώπης συνολικά, ιδιαίτερα με όρους διανυκτερεύσεων και δαπάνης.

³ Βλ. «Ποιες είναι οι Αγορές των Προϊόντων μας;», SETE Intelligence, Φεβρουάριος 2016

Από τις υπό εξέταση Ευρωπαϊκές χώρες, η Σκανδιναβία και το Ηνωμένο Βασίλειο κατέχουν την μερίδα του λέοντος με 23% και 20% αντίστοιχα επί του συνόλου των ταξιδιών εξερχόμενου Ευρωπαϊκού Ναυτικού τουρισμού και ακολουθούν η Γερμανία με 15%, η Γαλλία με 9% και η Ρωσία με 3%.

Εξερχόμενος Ναυτικός τουρισμός, από:

Βασικά Μεγέθη	Σύνολο Ευρώπης	Σκανδιναβία		Ηνωμένο Βασίλειο		Γερμανία		Γαλλία		Ρωσία		ΗΠΑ	
		Yachting	Cruise	Yachting	Cruise	Yachting	Cruise	Yachting	Cruise	Yachting	Cruise	Yachting	Cruise
Αριθμός Επισκεπτών (σε χιλιάδες)	6.460	267	1.222	78	1.198	294	655	99	467	26	196	216	7.915
κατανομή		18%	82%	6%	94%	31%	69%	17%	83%	12%	88%	3%	97%
Αριθμός Διανυκτερεύσεων (σε χιλιάδες)	40.052	1.175	3.143	491	10.482	2.440	3.539	970	3.162	400	1.975	1.663	37.366
κατανομή		27%	73%	4%	96%	41%	59%	23%	77%	17%	83%	4%	96%
Δαπάνη (σε χιλιάδες €)	6.976.800	148.185	605.249	76.128	2.227.052	238.434	867.151	143.451	452.547	18.616	397.190	387.288	10.800.968
κατανομή		20%	80%	3%	97%	22%	78%	24%	76%	4%	96%	3%	97%

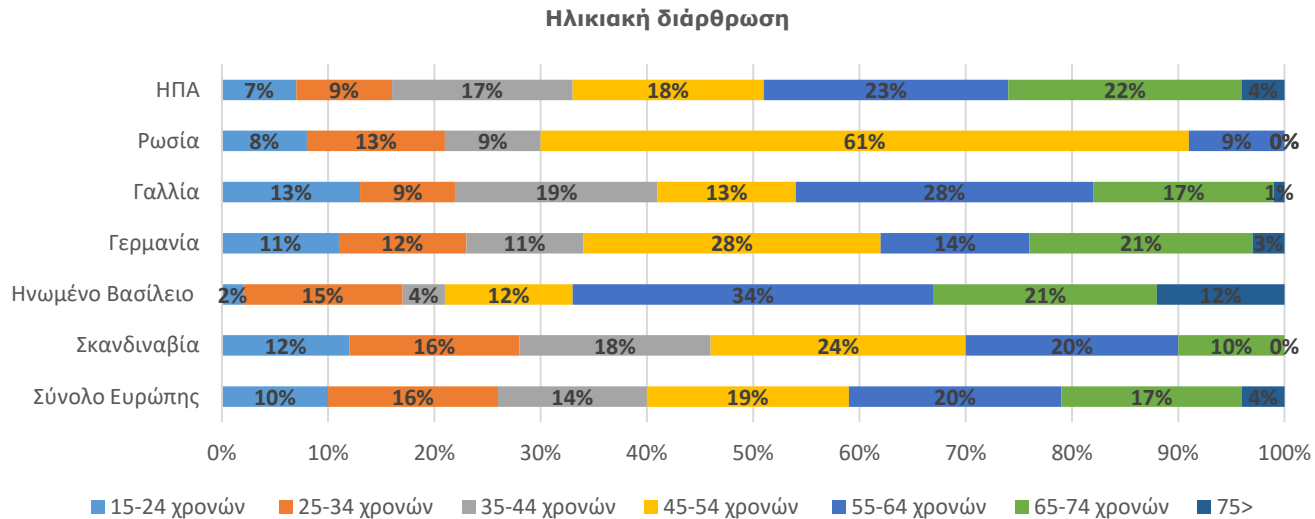
Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Όσον αφορά τα επιμέρους προϊόντα του Ναυτικού τουρισμού (Yachting, Cruise) παρατηρούμε ότι σε όλες τις αγορές το συντριπτικά μεγαλύτερο μερίδιο κατέχει η Κρουαζιέρα, ενώ ο τουρισμός Yachting υστερεί σημαντικά τόσο σε αριθμό ταξιδιών, όσο και σε διανυκτερεύσεις και δαπάνες. Συγκεκριμένα, για τον Ευρωπαϊκό τουρισμό Yachting το μεγαλύτερο μερίδιο κατέχει η αγορά της Γερμανίας με 294 χιλ. ταξίδια, 2,4 εκατ. διανυκτερεύσεις και σχεδόν € 240 εκατ. δαπάνη και ακολουθεί η αγορά της Σκανδιναβίας με 267 χιλ. ταξίδια, σχεδόν 1 εκατ. διανυκτερεύσεις και σχεδόν € 150 εκατ. δαπάνη. Οι υπόλοιπες αγορές υστερούν σημαντικά τόσο σε αριθμό αφίξεων, όσο και σε διανυκτερεύσεις και δαπάνες. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αγορά της Γαλλίας η οποία παρόλο που καταγράφει το 1/3 σχεδόν των αφίξεων (99 χιλ.) των δύο ανωτέρω αγορών εντούτοις εμφανίζει σχεδόν 1 εκατ. διανυκτερεύσεις και € 143 εκατ. δαπάνη (σχεδόν όσα και η αγορά της Σκανδιναβίας που έχει τον 3πλάσιο αριθμό ταξιδιών).

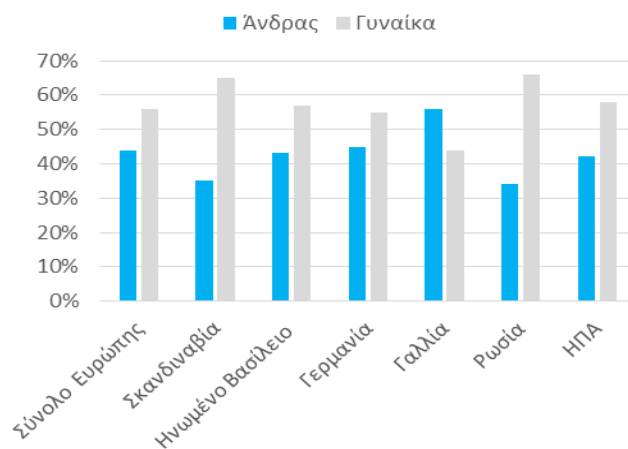
Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ για διακοπές Yachting πραγματοποιούν 216 χιλ. ταξίδια με 1,6 εκατ. διανυκτερεύσεις και σχεδόν € 390 εκατ. δαπάνη.

Αναφορικά με τον τουρισμό Κρουαζιέρας παρατηρούμε ότι τα μεγαλύτερα μερίδια κατέχουν οι αγορές της Σκανδιναβίας και του Ηνωμένου Βασιλείου με 1,22/1,19 εκατ. ταξίδια με 3,1/10,4 εκατ. διανυκτερεύσεις και € 605 εκατ./€ 2,2 δισ. δαπάνες. Ενδιαφέρον παρατηρείται στην αγορά της Γερμανίας όπου αν και εμφανίζει το μισό σε σύγκριση με τις ανωτέρω αγορές αριθμό ταξιδιών για διακοπές Κρουαζιέρας (655 χιλ.), εντούτοις εμφανίζει το 2^ο μεγαλύτερο μερίδιο τόσο σε διανυκτερεύσεις όσο και σε δαπάνη με 3,5 εκατ. και σχεδόν € 870 εκατ. αντίστοιχα. Οι αγορές της Γαλλίας και της Ρωσίας υστερούν σημαντικά σε σύγκριση με τις ανωτέρω αγορές και στα τρία βασικά μεγέθη. Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ εμφανίζουν ιδιαίτερα έντονο ενδιαφέρον για διακοπές Κρουαζιέρας: 97% του συνόλου του Ναυτικού τουρισμού. Συγκεκριμένα, πραγματοποιούν 7,9 εκατ. ταξίδια, 37,3 εκατ. διανυκτερεύσεις και € 10,8 δισ. δαπάνη έναντι 216 χιλ./1,66 εκατ. και € 387,3 εκατ. αντίστοιχα για τουρισμό Yachting.

2.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Από τα δημογραφικά χαρακτηριστικά προκύπτει ότι τόσο συνολικά, όσο και επιμέρους οι γυναίκες προτιμούν περισσότερο τον Ναυτικό τουρισμό με το φαινόμενο να είναι ιδιαίτερα έντονο στους τουρίστες από την Σκανδιναβία και την Ρωσία. Αντίθετα στην Γαλλία οι άντρες

υπερτερών των γυναικών.

Αναφορικά με την ηλικία, το 69% είναι 25-64 ετών κατανεμημένο σχετικά ισομερώς στις επιμέρους ηλικιακές ομάδες. Εξετάζοντας τα στοιχεία των αγορών προέλευσης, παρατηρούμε αυξημένα ποσοστά από την Σκανδιναβία (24%), την Γερμανία (28%) και την Ρωσία (61%) στις ηλικίες 45-54 χρονών, από το ΗΒ (34%), την Γαλλία (28%) και τις ΗΠΑ (23%) στις ηλικίες 55-64 χρονών, από την Γαλλία (28%) στις ηλικίες 55-64 και από το ΗΒ (21%), την Γερμανία (21%) και τις ΗΠΑ (22%) στις ηλικίες 65-74 χρονών.

Πηγή: IPK International - Επεξεργασία SETE

Εξερχόμενος Ναυτικός τουρισμός, από:
Ηνωμένο

Οικογενειακό Εισόδημα	Σύνολο Ευρώπης	Σκανδιναβία	Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Κατώτερο	8%	5%	8%	14%	5%	1%	4%
Μέσο - Κατώτερο	16%	20%	12%	14%	21%	18%	24%
Μέσο - Ανώτερο	22%	22%	21%	12%	35%	17%	17%
Ανώτερο	54%	53%	59%	60%	39%	64%	55%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Οι τουρίστες από Ευρώπη που κάνουν Ναυτικό τουρισμό είναι σε ποσοστό 54% ανώτερου οικογενειακού εισοδήματος και 22% μέσο-ανώτερου, δηλαδή το 76% των τουριστών του Ναυτικού τουρισμού έχει εισόδημα άνω του μέσου όρου της χώρας από την οποία προέρχεται. Αντίστοιχα στις ΗΠΑ το ποσοστό του ανώτερου και μέσου – ανώτερου εισοδήματος είναι 55% και 17%. Όλες οι εξεταζόμενες αγορές εμφανίζουν υψηλότερες τιμές στην ανώτερη εισοδηματική τάξη σε σύγκριση με το σύνολο της Ευρώπης εκτός της Γαλλίας (39% έναντι 54%) και της Σκανδιναβίας (53% έναντι 54%). Αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό των επισκεπτών από την Γερμανία που προέρχονται από την κατώτερη εισοδηματική τάξη (14% έναντι 8%) στο σύνολο της Ευρώπης και το ποσοστό των επισκεπτών από τις ΗΠΑ που προέρχονται από την μέση – κατώτερη (24%).

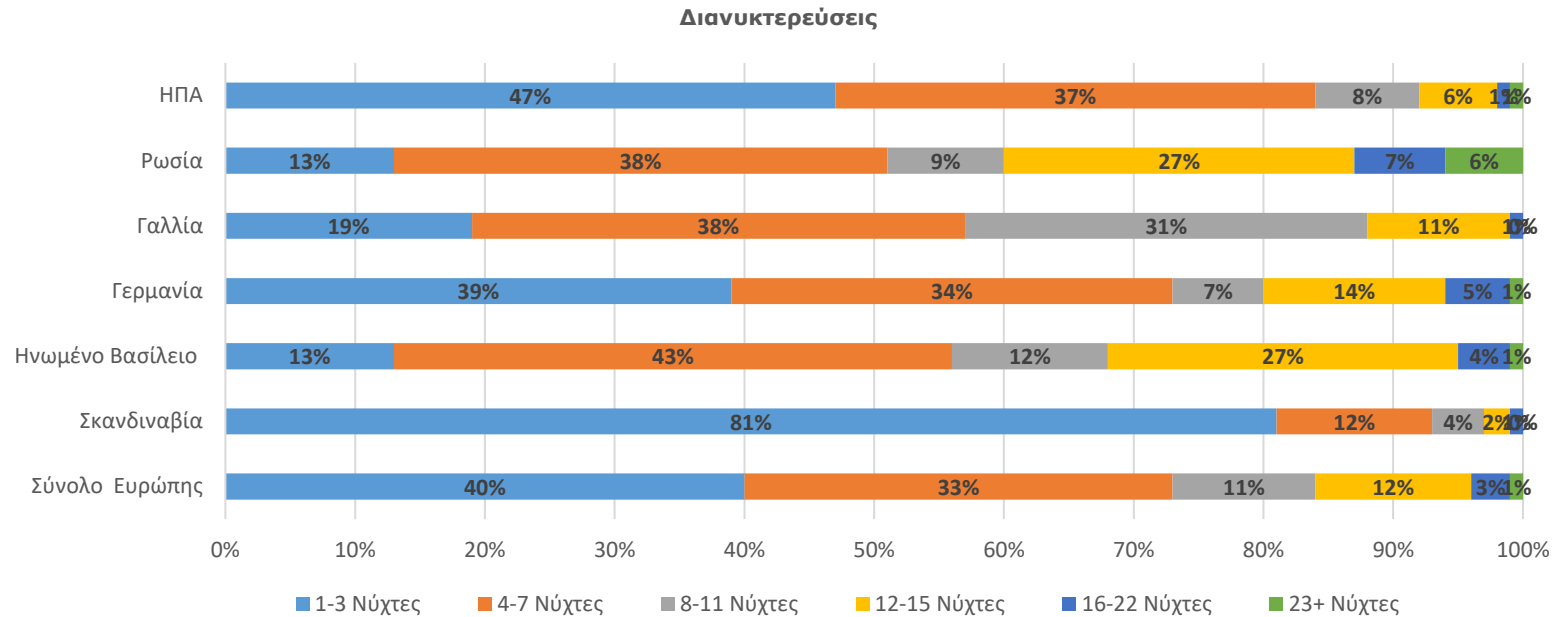
Εξερχόμενος Ναυτικός τουρισμός, από:
Ηνωμένο

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Σύνολο Ευρώπης	Σκανδιναβία	Βασιλείο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Κατώτερο	13%	14%	24%	7%	8%	3%	11%
Μεσαίο	43%	48%	34%	39%	54%	26%	47%
Ανώτερο	44%	38%	42%	54%	38%	71%	42%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Παρόμοια εικόνα προκύπτει και με το επίπεδο εκπαίδευσης όπου το 43% και 44% εμφανίζει μέσο και ανώτερο μορφωτικό επίπεδο. Αξιοσημείωτα είναι τα ποσοστά που εμφανίζουν οι επισκέπτες από την Ρωσία (71%) και την Γερμανία (54%) στο ανώτερο επίπεδο και οι επισκέπτες από το ΗΒ (34%) και την Ρωσία (26%) στο μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης. Τέλος, αξιοπρόσεκτο είναι το υψηλό ποσοστό που καταγράφουν οι επισκέπτες από το ΗΒ (24% έναντι 13%) στο χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης.

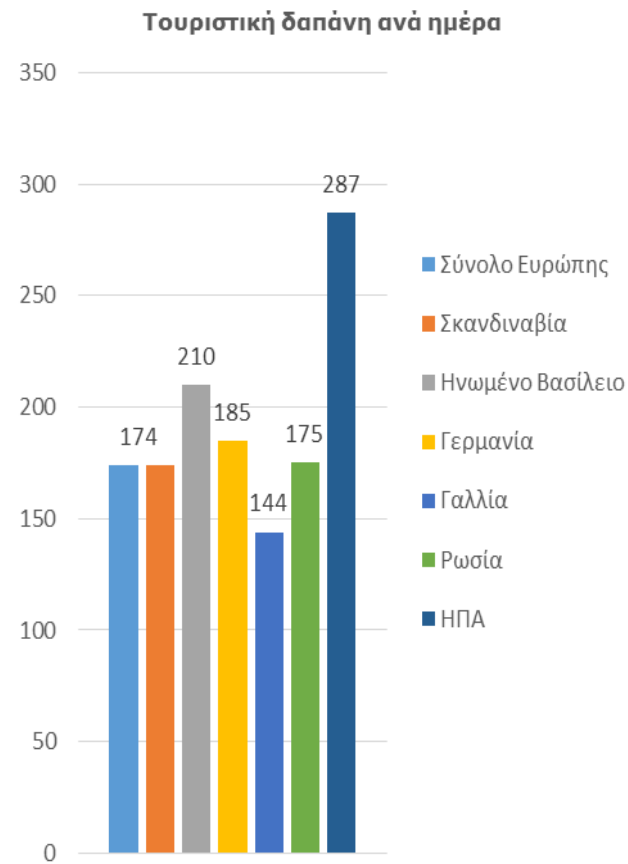
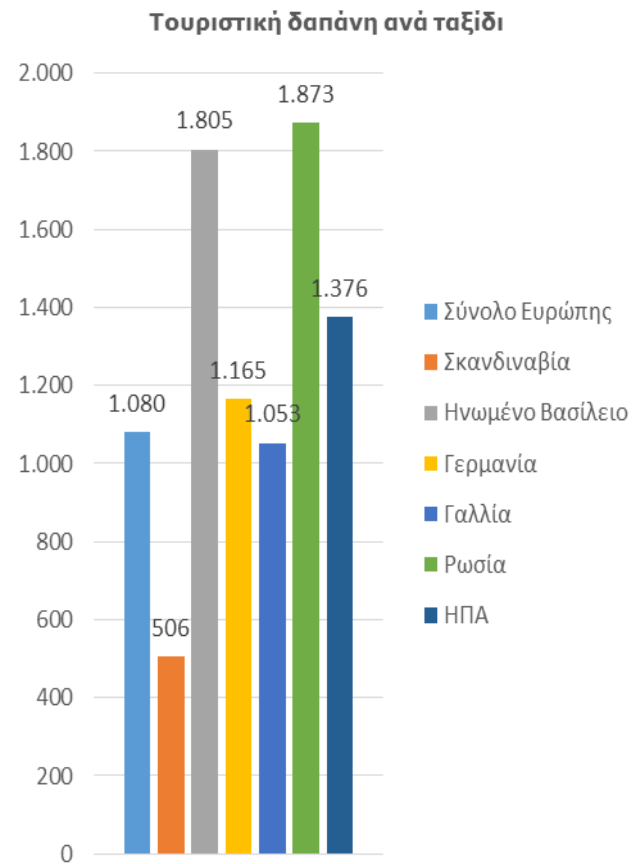
2.3 Διάρκεια ταξιδιού - Τουριστική Δαπάνη

Πηγή: IPK International - Επεξεργασία SETE Intelligence

Ο μέσος όρος διάρκειας διανυκτερεύσεων στην Ευρώπη για Ναυτικό τουρισμό είναι 6,2 ημέρες. Μεταξύ των διαφόρων αγορών για Ναυτικό τουρισμό παρατηρούμε τις ακόλουθους σημαντικές διαφοροποιήσεις σε σύγκριση με το σύνολο της Ευρώπης:

- Η αγορά της Σκανδιναβίας έχει ιδιαίτερα αυξημένο ποσοστό (81%) στις σύντομες διακοπές (1-3 νύχτες) έναντι 40% στο σύνολο της Ευρώπης. Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ σε ποσοστό 47% διανυκτερεύουν από 1-3 νύχτες.
- Στις διακοπές για 4-7 διανυκτερεύσεις, ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά έχουν οι αγορές του ΗΒ (43%), της Γαλλίας (38%) και της Ρωσίας (38%) έναντι 33% στο σύνολο της Ευρώπης. Το αντίστοιχο ποσοστό για την αγορά των ΗΠΑ είναι 37%.
- Για 8-11 διανυκτερεύσεις, ιδιαίτερα αυξημένο ποσοστό έχει η αγορά της Γαλλίας με 31% έναντι 11% στο σύνολο της Ευρώπης. Το αντίστοιχο ποσοστό για τις ΗΠΑ είναι 8%.
- Για 12-15 διανυκτερεύσεις, ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά έχουν οι αγορές της Ρωσίας (27%) και του ΗΒ (27%) έναντι 12% που είναι στο σύνολο της Ευρώπης. Το ποσοστό των επισκεπτών από τις ΗΠΑ που κάνει διακοπές 12-15 νύχτες είναι 6%.
- Αξιοσημείωτα τέλος είναι τα μερίδια αγοράς από την Ρωσία στις διανυκτερεύσεις 16-22 και 23+ (7% και 6%) έναντι 3% και 1% αντίστοιχα.

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Σε σχέση με την τουριστική δαπάνη, παρατηρούμε ότι:

- Η συνολική τουριστική δαπάνη για τον Ναυτικό τουρισμό στην Ευρώπη είναι € 1.080, ενώ ανά ημέρα είναι € 174. Για την αγορά των ΗΠΑ η τουριστική δαπάνη ανέρχεται σε € 1.376, ενώ ανά ημέρα € 287.
- Όλες οι εξεταζόμενες αγορές εκτός Σκανδιναβίας (€ 506) και Γαλλίας (€ 1.053 οριακά χαμηλότερη) εμφανίζουν μεγαλύτερη δαπάνη ανά ταξίδι από το συνολικό Ευρωπαϊκό Μέσο Όρο. Αξιοσημείωτες είναι οι δαπάνες που εμφανίζουν οι επισκέπτες από το Ηνωμένο Βασίλειο (€ 1.805) και την Ρωσία (€ 1.873), 67% και 73% πάνω από τον Ευρωπαϊκό μ.ο.
- Την μεγαλύτερη δαπάνη ανά ημέρα σε σύγκριση με το σύνολο της Ευρώπης εμφανίζουν οι τουρίστες από το ΗΒ (€ 210) και την Γερμανία (€ 185) και την μικρότερη οι επισκέπτες από την Γαλλία (€ 144), οι υπόλοιπες αγορές εμφανίζουν σχεδόν ίδια ημερήσια δαπάνη με το σύνολο της Ευρώπης.

2.4 Προορισμός

Εξερχόμενος Ναυτικός τουρισμός, από:
Ηνωμένο

Προορισμός	Σύνολο Ευρώπης	Σκανδιναβία	Βασιλείο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Νοτιοδυτική Ευρώπη	26%	7%	32%	29%	51%	45%	3%
Βόρεια Ευρώπη	19%	51%	6%	24%	4%	6%	0%
Δυτική Ευρώπη	15%	10%	22%	13%	0%	4%	2%
Νοτιοανατολική Ευρώπη	15%	1%	10%	9%	18%	8%	2%
Ανατολική Ευρώπη	10%	25%	1%	15%	5%	11%	1%
Κεντρική Ευρώπη	8%	13%	9%	3%	6%	23%	1%
Βόρεια Αφρική	6%	1%	7%	6%	13%	2%	0%
Καραϊβική	4%	1%	8%	2%	9%	1%	28%
Ασία/Ειρηνικός	3%	0%	3%	4%	9%	8%	2%
Βόρεια Αμερική	3%	1%	5%	1%	4%	0%	10%
Λατινική Αμερική	3%	1%	3%	4%	0%	1%	63%
Υποσαχάρια Αφρική	1%	0%	1%	1%	3%	2%	0%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Δημοφιλέστεροι τουριστικοί προορισμοί και μερίδιο Ελλάδα ανά εξεταζόμενη αγορά

Σκανδιναβία		Ηνωμένο Βασίλειο		Γερμανία		Γαλλία		Ρωσία		ΗΠΑ	
Εσθονία	20%	Ισπανία	23%	Ιταλία	22%	Ιταλία	32%	Ιταλία	41%	Μεξικό	59%
Σουηδία	17%	Γαλλία	13%	Νορβηγία	16%	Ισπανία	17%	Γερμανία	9%	Καραϊβική	26%
Δανία	14%	Ιταλία	10%	Ισπανία	9%	Πορτογαλία	13%	Ελβετία	9%	Καναδάς	10%
Φινλανδία	14%	Καραϊβική	8%	Ολλανδία	8%	Αίγυπτος	10%	Κίνα	7%	Άλλες Λάτιν Χώρες	8%
Γερμανία	12%	Αίγυπτος	7%	Εσθονία	6%	Καραϊβική	9%	Φινλανδία	6%	Δομινικανή Δημοκρατία	4%
Ελλάδα	0%	Ελλάδα	5%	Ελλάδα	7%	Ελλάδα	9%	Ελλάδα	0%	Ελλάδα	1%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Από τον πίνακα παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των Ευρωπαίων τουριστών που επιλέγουν να κάνουν Ναυτικό τουρισμό επιλέγουν Ευρωπαϊκούς προορισμούς, με την Νοτιοδυτική (26%), την Βόρεια (19%) και την Δυτική/Νοτιοανατολική Ευρώπη (15%) να αποτελούν τους σημαντικότερους πόλους έλξης. Αναφορικά με τις επιμέρους αγορές παρατηρούμε ότι:

- Ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό των προερχόμενων από την Σκανδιναβία επιλέγουν ως προορισμούς την Βόρεια (51%) και την Ανατολική Ευρώπη (25%).
- Οι προερχόμενοι από το Ηνωμένο Βασίλειο προτιμούν την Νοτιοδυτική (32%) και την Δυτική (22%) Ευρώπη, ενώ οι Γερμανοί την Νοτιοδυτική (29%) και την Βόρεια (24%) Ευρώπη.
- Οι τουρίστες από την Γαλλία προτιμούν την Νοτιοδυτική (51%) και την Νοτιοανατολική (18%) Ευρώπη, ενώ οι επισκέπτες από Ρωσία την Νοτιοδυτική (45%) και την Κεντρική (23%) Ευρώπη.

- Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ εμφανίζουν δικαιολογημένα διαφορετική προτίμηση στους προορισμούς τους για Ναυτικό τουρισμό με την Λατινική Αμερική (63%) και την Καραϊβική (28%) να βρίσκονται στην κορυφή των προτιμήσεων τους.
- Εξετάζοντας τον πίνακα ανωτέρω παρατηρούμε ότι μεγάλο ποσοστό των επισκεπτών από τις εξεταζόμενες αγορές πραγματοποιούν Ναυτικό τουρισμό σε γειτονικές χώρες. Παρόλα αυτά η Ιταλία αποτελεί σχεδόν για όλες τις Ευρωπαϊκές εξεταζόμενες αγορές πλην Σκανδιναβίας, προορισμό που περιλαμβάνεται στο top 5 των προτιμήσεων των τουριστών από τις εξεταζόμενες αγορές.
- Η Ελλάδα έχει σημαντικό μερίδιο στον Ναυτικό τουρισμό σε Ηνωμένο Βασίλειο (5%), Γερμανία (7%) και Γαλλία (9%) όπου βρίσκεται στο top 5 των προορισμών ενώ το μερίδιο της στην αγορά των ΗΠΑ είναι μικρό (1%). Σε Ρωσία και Σκανδιναβία το μερίδιο μας είναι μηδενικό.

2.5 Μέσο Ενημέρωσης-Χαρακτηριστικά και Προγραμματισμός Κράτησης

Μέσο Ενημέρωσης	Εξερχόμενος Ναυτικός τουρισμός, από:							Social Media	
	Σύνολο Ευρώπης	Σκανδιναβία	Ηνωμένο Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ	Ναι	Όχι
Internet	78%	86%	74%	78%	76%	95%	84%		
Ταξιδιωτικό γραφείο	48%	29%	47%	54%	43%	61%	34%		
Κατάλογο Tour Operator	18%	13%	16%	43%	23%	13%	8%		
Φίλοι/συγγενείς	17%	21%	10%	23%	22%	17%	18%		
Ταξιδιωτικό οδηγό	11%	8%	7%	16%	16%	2%	9%		
Καμία Ενημέρωση	7%	10%	5%	7%	6%	0%	4%		
Εφημερίδα	4%	6%	6%	5%	3%	0%	0%		
Λοιπά	3%	3%	2%	1%	4%	0%	8%		
Αεροπορικό/σιδηροδρομικό γραφείο	3%	1%	1%	0%	5%	1%	1%		
Τοπικό/Περιφερειακό Γραφείο Τουρισμού	1%	1%	0%	2%	0%	2%	1%		
Εθνικό Γραφείο Τουρισμού	1%	0%	0%	0%	4%	0%	1%		
Περιοδικά	1%	1%	2%	4%	1%	0%	2%		
Έκθεση τουρισμού	1%	2%	3%	0%	0%	5%	0%		
Διαφημίσεις	1%	1%	0%	0%	0%	8%	1%		
Διαδραστική τηλεόραση	1%	0%	4%	0%	0%	6%	0%		
Τηλεόραση	0%	1%	0%	0%	0%	5%	1%		
Ράδιο	0%	0%	0%	0%	0%	3%	1%		

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

	Ναι	Όχι
Σκανδιναβία	19%	89%
Ηνωμένο Βασίλειο	47%	53%
Γερμανία	62%	38%
Γαλλία	22%	78%
Ρωσία	74%	26%
ΗΠΑ	57%	43%

Η ενημέρωση των τουριστών που πραγματοποιούν Ναυτικό τουρισμό στην Ευρώπη προέρχεται κυρίως από τις εξής πηγές:

- Το Internet αποτελεί την κύρια πηγή ενημέρωσης τόσο συνολικά (78%), όσο και στις επιμέρους εξεταζόμενες αγορές και ακολουθεί το ταξιδιωτικό γραφείο (48%). Αξιοσημείωτο είναι το μεγάλο ποσοστό ενημέρωσης των Ρώσων τουριστών από το Internet (95%) και από το ταξιδιωτικό γραφείο (61%).
- 18%/17% των τουριστών έχουν ενημερωθεί από κατάλογο tour operator ή κάποιο φίλο/συγγενή . Τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στην αγορά της Γερμανίας με 43% και 23% αντίστοιχα.
- 11% των τουριστών έχουν ενημερωθεί από ταξιδιωτικό οδηγό με τους επισκέπτες από την Γερμανία και την Γαλλία να εμφανίζουν τα υψηλότερα ποσοστά (16% έκαστος) και τους επισκέπτες από την Ρωσία το χαμηλότερο (2%).
- Αναφορικά με την αγορά των ΗΠΑ τα κυριότερα μέσα ενημέρωσης είναι το Internet (84%), το ταξιδιωτικό γραφείο (34%) και οι φίλοι/συγγενείς (18%).
- Όλες οι υπόλοιπες πηγές ενημέρωσης εμφανίζουν μονοψήφια ή μηδενικά ποσοστά τόσο στο σύνολο, όσο και στις επιμέρους χώρες.
- Όσον αφορά την χρήση των social media ως πηγή ενημέρωσης, το μεγαλύτερο ποσοστό εντοπίζεται στην αγορά της Ρωσίας (74%) και το χαμηλότερο στην αγορά της Σκανδιναβίας (19%).

Εξερχόμενος Ναυτικός τουρισμός, από:
Ηνωμένο

Χαρακτηριστικά Κράτησης	Σύνολο Ευρώπης	Σκανδιναβία	Βασιλείο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Προκρατήσεις	83%	81%	75%	89%	87%	94%	86%
Internet	58%	71%	52%	41%	65%	91%	68%
Ταξιδιωτικό πρακτορείο	36%	18%	30%	51%	37%	20%	30%
Μη προκρατήση	17%	19%	15%	11%	13%	6%	14%
Μέσω τουριστικού γραφείου χώρας προορισμού	10%	8%	14%	16%	9%	6%	0%
Γραφείο Μετ. Μέσου	9%	17%	7%	7%	3%	8%	20%
Ξενοδοχείο ή άλλο	8%	7%	9%	22%	3%	3%	13%
Μέσω Λέσχης/Εφημερίδας/Εκκλησίας/Σχολείου	3%	5%	7%	2%	3%	3%	1%
Super market ή άλλο μαγαζί	3%	8%	2%	0%	0%	0%	1%
Μέσω τουριστικού καναλιού	2%	5%	2%	0%	3%	1%	0%
Λοιπά	2%	6%	2%	3%	0%	0%	10%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

- 83% των τουριστών που επιλέγουν Ναυτικό τουρισμό έχουν προχωρήσει σε προκράτηση, με τους επισκέπτες από την Ρωσία (94%) να εμφανίζουν το μεγαλύτερο ποσοστό και τους επισκέπτες από το ΗΒ (75%) το χαμηλότερο.
- 58% των τουριστών στο σύνολο της Ευρώπης είχε κάνει online κράτηση, με τους επισκέπτες από την Ρωσία στην 1^η θέση με ποσοστό 91% και αυτούς από την Γερμανία στην τελευταία θέση με 41%.
- 36% των τουριστών επιλέγουν το ταξιδιωτικό γραφείο για την κράτηση των διακοπών τους. Στην 1^η θέση βρίσκονται οι επισκέπτες από την Γερμανία (51%) και στην τελευταία θέση οι προερχόμενοι από την Σκανδιναβία (18%).
- 10% των τουριστών έχουν προχωρήσει σε κράτηση μέσω τουριστικού γραφείου χώρας προορισμού. Υψηλότερα βρίσκονται οι επισκέπτες από την Γερμανία (16%) και στην τελευταία θέση οι επισκέπτες από την Ρωσία με (6%).

- Σημαντικός αριθμός τουριστών από την Σκανδιναβία (17%) και από την Γερμανία (22%) έχει προχωρήσει σε προκράτηση μέσω γραφείου μεταφορικού μέσου και προκράτηση ξενοδοχείου αντίστοιχα.
- Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ έχουν προχωρήσει σε προκράτηση σε ποσοστό 86%, εκ των οποίων το 68% έχει κάνει online κράτηση και το 30% κράτηση μέσω ταξιδιωτικού γραφείου. 20%/13% των τουριστών από τις ΗΠΑ έχει προχωρήσει σε κράτηση μέσω γραφείου μεταφορικού μέσου/ξενοδοχείου αντίστοιχα.

Εξερχόμενος Ναυτικός τουρισμός, από:
Ηνωμένο

Προγραμματισμός Κράτησης	Σύνολο Ευρώπης	Σκανδιναβία	Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
έως και 1 μήνα	45%	76%	27%	17%	52%	62%	17%
2-3 μήνες	25%	18%	42%	19%	22%	22%	33%
4-6 μήνες	19%	4%	15%	43%	22%	15%	25%
7-12 μήνες	8%	2%	16%	18%	4%	1%	23%
> 1 χρόνο	3%	0%	0%	3%	0%	0%	2%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

- 45% των τουριστών που κάνουν Ναυτικό τουρισμό πραγματοποιούν την κράτηση τους έως και 1 μήνα πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού τους, με τους επισκέπτες από την Σκανδιναβία και την Ρωσία να εμφανίζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά (76% και 62% αντίστοιχα). Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ προχωρούν σε προκράτηση έως και 1 μήνα πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού τους σε ποσοστό 17% πολύ μικρότερο συγκριτικά με τις εξεταζόμενες Ευρωπαϊκές αγορές.
- 25% πραγματοποιούν την κράτηση τους 2-3 μήνες πριν το ταξίδι, με τους επισκέπτες από το ΗΒ στην 1^η θέση (42%) και τους επισκέπτες από την Σκανδιναβία στην τελευταία (18%). Το αντίστοιχο ποσοστό για τους τουρίστες από τις ΗΠΑ είναι 33%.
- 19% και 8% πραγματοποίησαν την κράτηση τους 4-6 και 7-12 μήνες πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού τους. Στους 4-6 μήνες το μεγαλύτερο ποσοστό εμφανίζουν οι επισκέπτες από την Γερμανία (43%) και το μικρότερο αυτοί από την Σκανδιναβία (4%). Στους 7-12 μήνες το μεγαλύτερο ποσοστό εντοπίζεται στην αγορά της Γερμανίας (18%) και το μικρότερο στην αγορά της Ρωσίας (1%). Τα αντίστοιχα ποσοστά για την αγορά των ΗΠΑ είναι 25% και 23% αντίστοιχα.
- Για προκρατήσεις άνω του 1 χρόνου μόνο οι αγορές της Γερμανίας (3%) και των ΗΠΑ (2%) εμφανίζουν μερίδια.

2.6 Μέσο Μεταφοράς

Μέσο Μεταφοράς	Εξερχόμενος Ναυτικός τουρισμός, από:						
	Σύνολο Ευρώπης	Σκανδιναβία	Ηνωμένο Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Συνολικά αεροπλάνο	22%	12%	32%	11%	42%	70%	9%
Συνολικά αυτοκίνητο	7%	2%	4%	14%	3%	5%	1%
Ιδιωτικό αυτοκίνητο	80%	94%	40%	98%	0%	9%	67%
Νοικιασμένο αυτοκίνητο	20%	6%	58%	1%	100%	91%	33%
Πούλμαν/Λεωφορείο	3%	4%	2%	0%	0%	12%	0%
Τρένο	2%	1%	4%	0%	0%	5%	0%
Συνολικά Καράβι	65%	78%	57%	74%	55%	8%	89%
Λουπά	1%	2%	0%	0%	0%	0%	0%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

- 65% των Ευρωπαίων τουριστών επιλέγει ως μέσο μεταφοράς το καράβι, εκ των οποίων το 87% κρουαζιέρα και το 13% ferry. Στις επιμέρους αγορές στην 1^η θέση εντοπίζεται η αγορά της Σκανδιναβίας (78%) και στην τελευταία η αγορά της Ρωσίας (8%).
- 22% των τουριστών επιλέγουν το αεροπλάνο ως μέσο μεταφοράς, με τους επισκέπτες από την Ρωσία (70%) στην 1^η θέση και τους επισκέπτες από την Γερμανία στην τελευταία (11%).
- 7% επέλεξαν ως μέσο μεταφοράς αυτοκίνητο, εκ των οποίων το 80% ιδιωτικό και το 20% νοικιασμένο. Το υψηλότερο ποσοστό κατέχει η αγορά της Γερμανίας (14%) και το χαμηλότερο η αγορά της Σκανδιναβίας (2%).
- Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ επέλεξαν σε ποσοστό 89% το καράβι, εκ των οποίων η πλειοψηφία (98%) την κρουαζιέρα και 9% το αεροπλάνο.

3. Προφίλ εξερχόμενων τουριστών για τουρισμό Κρουαζιέρας

3.1 Βασικά μεγέθη τουριστικού προϊόντος

Βασικά Μεγέθη	Εξερχόμενος τουρισμός κρουαζιέρας από:					
	Σκανδιναβία	Ηνωμένο Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Αριθμός Επισκεπτών (σε χιλιάδες)	1.222	1.198	655	467	196	7.915
Αριθμός Διανυκτερεύσεων (σε χιλιάδες)	3.299	10.423	3.865	3.162	2.058	37.201
Δαπάνη (σε χιλιάδες €)	604.890	2.227.082	867.220	452.547	397.096	10.803.975

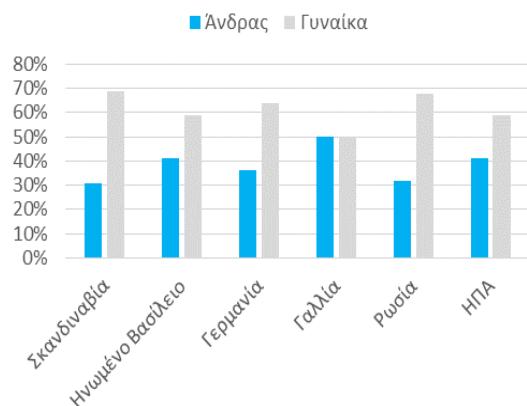
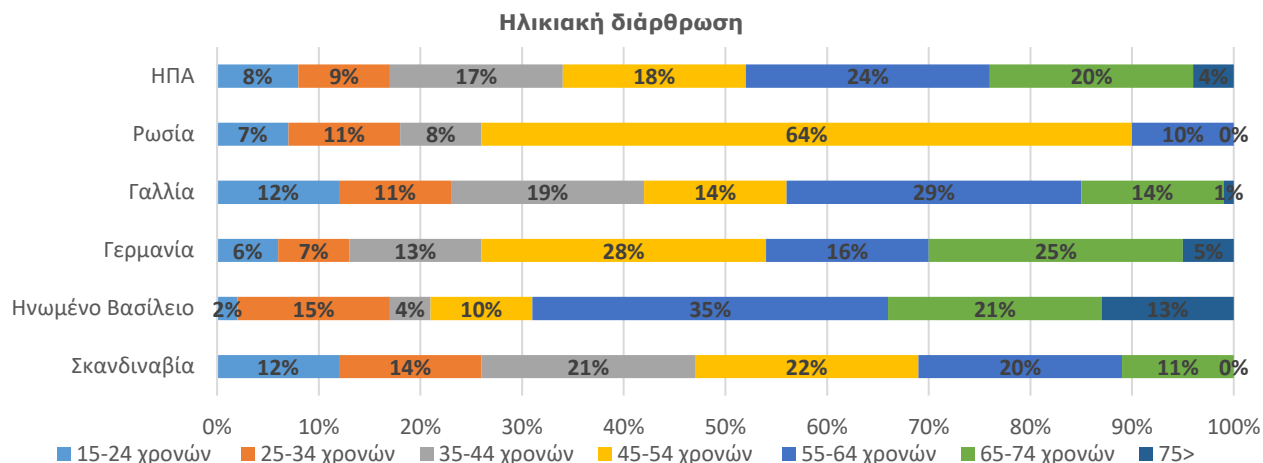
Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Ο τουρισμός Κρουαζιέρας αποτελεί το σημαντικότερο προϊόν του Ναυτικού τουρισμού με μεγάλη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια τόσο στην χώρα μας, όσο και παγκόσμια. Οι διακοπές Κρουαζιέρας κατέχουν σημαντικά μεγαλύτερο μερίδιο του συνόλου του Ναυτικού τουρισμού σε σύγκριση με τις διακοπές Yachting. Από τα στοιχεία του πίνακα, τα μεγαλύτερα μερίδια κατέχουν οι αγορές της Σκανδιναβίας και του ΗΒ με σχεδόν 1,2/1,2 εκατ. ταξίδια, 3,3/10,4 εκατ. διανυκτερεύσεις και € 605 εκατ./2,2 δισ. δαπάνη. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αγορά του ΗΒ η οποία αν και εμφανίζει το 2^ο μεγαλύτερο μερίδιο από τις εξεταζόμενες αγορές στον αριθμό των ταξιδιών, κατέχει την 1^η θέση και με διαφορά τόσο στον αριθμό των διανυκτερεύσεων, όσο και της δαπάνης. Ακολουθούν οι αγορές της Γερμανίας και της Γαλλίας με 655/467 χιλιάδες ταξίδια, 3,8/3 εκατ. διανυκτερεύσεις και € 870/450 εκατ. δαπάνες. Αξιοσημείωτο στην αγορά της Γερμανίας είναι η 2^η θέση που καταλαμβάνει τόσο στον αριθμό των

διανυκτερεύσεων, όσο και στις δαπάνες παρόλο τον μικρότερο αριθμό ταξιδιών σε σύγκριση με την αγορά της Σκανδιναβίας (σχεδόν 50% λιγότεροι). Η αγορά της Ρωσίας εμφανίζει πολύ μικρότερα μεγέθη από τις προαναφερθείσες αγορές.

Αναφορικά με την αγορά των ΗΠΑ όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω (βλ. σχ. σελ.7) παρατηρείται μεγάλη διείσδυση/αποδοχή του τουρισμού Κρουαζιέρας με μερίδιο στον Ναυτικό τουρισμό που αγγίζει το 97%. Η αγορά Κρουαζιέρας, των ΗΠΑ εμφανίζει 7,9 εκατ. ταξίδια με 37,2 εκατ. διανυκτερεύσεις και € 10,8 δισ. δαπάνες.

3.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Πηγή: IPK International - Επεξεργασία SETE

Από τα δημογραφικά χαρακτηριστικά προκύπτει, ότι σε όλες τις εξεταζόμενες (εκτός της Γαλλίας όπου παρατηρείται ισοκατανομή) Ευρωπαϊκές αγορές οι γυναίκες εμφανίζουν μεγαλύτερη προτίμηση στις διακοπές Κρουαζιέρας. Ιδιαίτερα έντονο είναι το φαινόμενο στους επισκέπτες από την Σκανδιναβία (69%), την Γερμανία (64%) και την Ρωσία (68%). Την ίδια αναλογία εμφανίζει και η αγορά των ΗΠΑ στα ποσοστά των γυναικών και των αντρών (59% έναντι 41% αντίστοιχα).

Αναφορικά με την ηλικία παρατηρούμε μεγαλύτερη ισοκατανομή στις επιμέρους τουριστικές αγορές. Παρόλα αυτά, υψηλά ποσοστά καταγράφονται από την αγορά του ΗΒ (35%), της Γαλλίας (29%) και των ΗΠΑ (24%) στις ηλικίες 55-64 χρονών, από την αγορά της Γερμανίας (28%) και της Ρωσίας (64%) στις ηλικίες 45-54 χρονών και από τις αγορές του ΗΒ (21%), της Γερμανίας (25%) και των ΗΠΑ (20%) στις ηλικίες 65-74 χρονών. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό του ΗΒ (13%) στις ηλικίες 75 και άνω.

Εξερχόμενος τουρισμός Κρουαζιέρας από:

Οικογενειακό Εισόδημα	Ηνωμένο					
	Σκανδιναβία	Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Κατώτερο	6%	8%	16%	5%	1%	4%
Μέσο - Κατώτερο	20%	12%	16%	24%	21%	25%
Μέσο - Ανώτερο	23%	22%	10%	28%	15%	16%
Ανώτερο	51%	58%	58%	43%	63%	55%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Οι τουρίστες από όλες τις εξεταζόμενες αγορές που κάνουν τουρισμό Κρουαζιέρας είναι σε ποσοστό άνω του 68% από την ανώτερη και μέση - ανώτερη εισοδηματική τάξη της χώρας από την οποία προέρχονται. Σημαντική διαφοροποίηση παρατηρείται στην αγορά της Γαλλίας, όπου εμφανίζει το μικρότερο ποσοστό στην ανώτερη κλίμακα (43%) από τις υπόλοιπες αγορές και το υψηλότερο στην μέση - ανώτερη (28%).

Η αντίστοιχη κατανομή για τους τουρίστες από τις ΗΠΑ είναι 55% ανώτερου και 16% μέσου - ανώτερου οικογενειακού εισοδήματος, δηλαδή το 71% των τουριστών από τις ΗΠΑ που κάνουν Κρουαζιέρα έχει εισόδημα άνω του μέσου όρου της χώρας του.

Τέλος, αξιοσημείωτα είναι τα υψηλά ποσοστά των αγορών της Γερμανίας (16%) στο κατώτερο και της Γαλλίας (24%) και των ΗΠΑ (25%) στο μέσο κατώτερο.

Εξερχόμενος τουρισμός κρουαζιέρας από:
Ηνωμένο

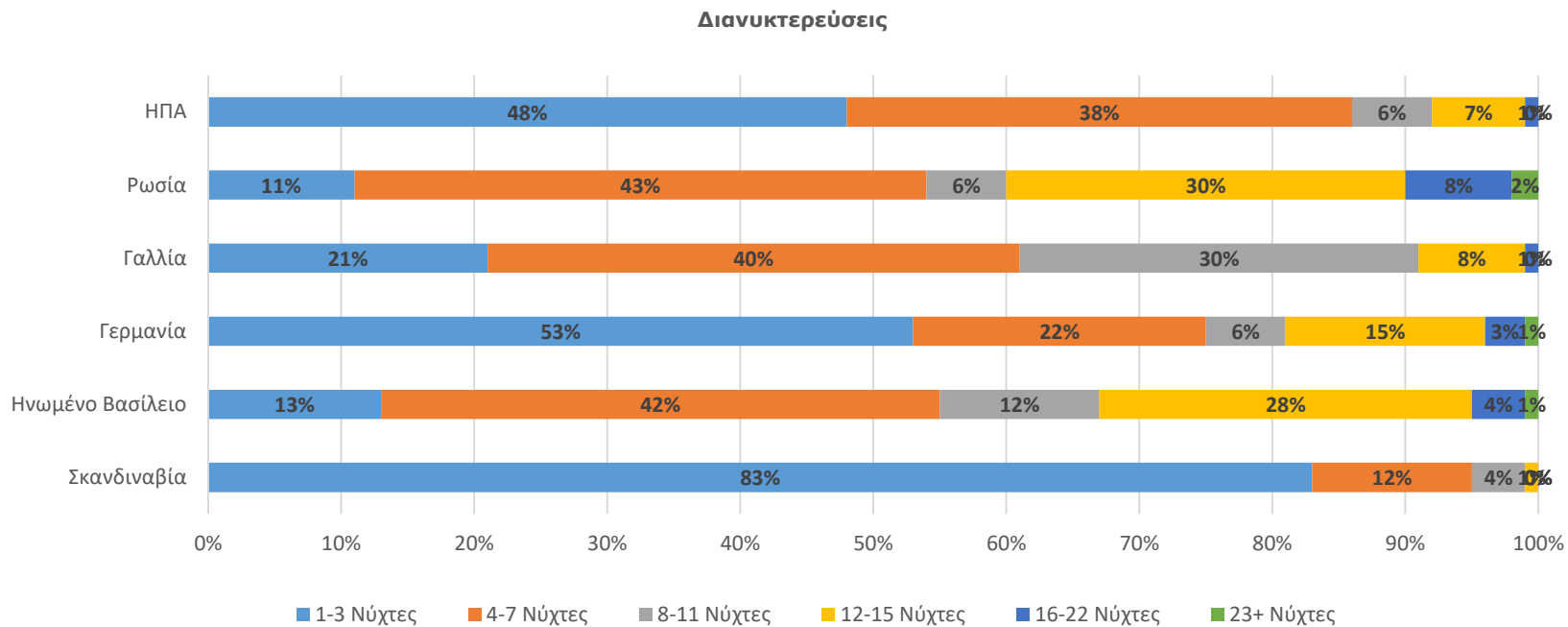
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Σκανδιναβία	Βασιλείο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Κατώτερο	12%	25%	9%	7%	3%	11%
Μεσαίο	52%	32%	45%	52%	25%	46%
Ανώτερο	36%	43%	46%	41%	72%	43%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Η εικόνα στο επίπεδο εκπαίδευσης εμφανίζει διαφοροποιήσεις στις επιμέρους εξεταζόμενες Ευρωπαϊκές αγορές, με το εύρος στο ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης να κυμαίνεται από 36% - 72%. Συγκεκριμένα, το υψηλότερο ποσοστό στο ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης εμφανίζει η αγορά της Ρωσίας (72%) ενώ το μικρότερο η αγορά της Σκανδιναβίας (36%). Στο μεσαίο επίπεδο τα υψηλότερα ποσοστά εμφανίζουν οι τουρίστες από την Σκανδιναβία και την Γαλλία (52% η κάθε μια), ενώ το χαμηλότερο οι τουρίστες από την Ρωσία (25%). Αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό που εμφανίζει η αγορά του ΗΒ (25%) στο κατώτερο επίπεδο εκπαίδευσης.

Όσον αφορά τους τουρίστες από τις ΗΠΑ, παρατηρούμε ισοκατανομή μεταξύ μεσαίου και ανώτερου εκπαιδευτικού επιπέδου (46% και 43% αντίστοιχα), ενώ το ποσοστό στο κατώτερο επίπεδο είναι 11%.

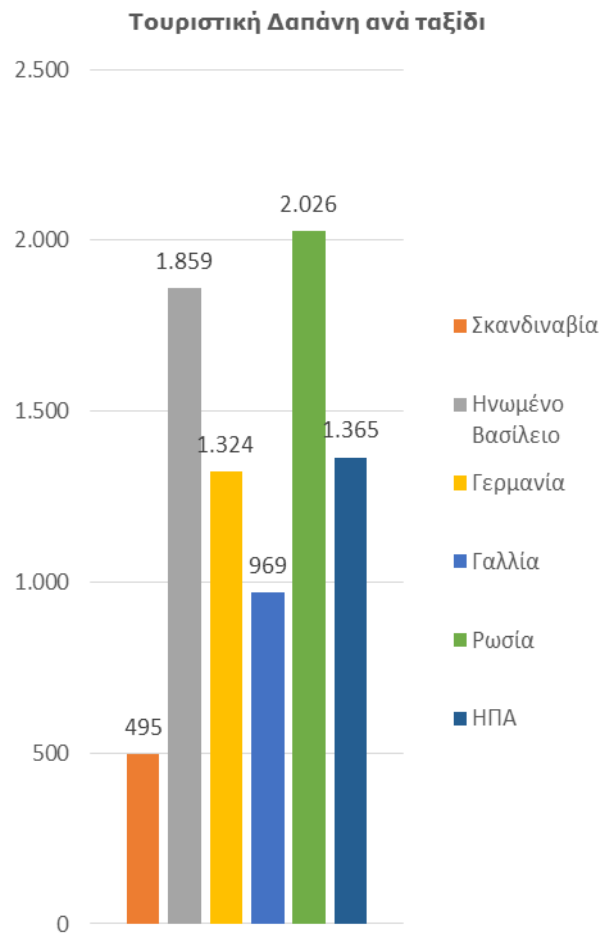
3.3 Διάρκεια ταξιδιού - Τουριστική Δαπάνη

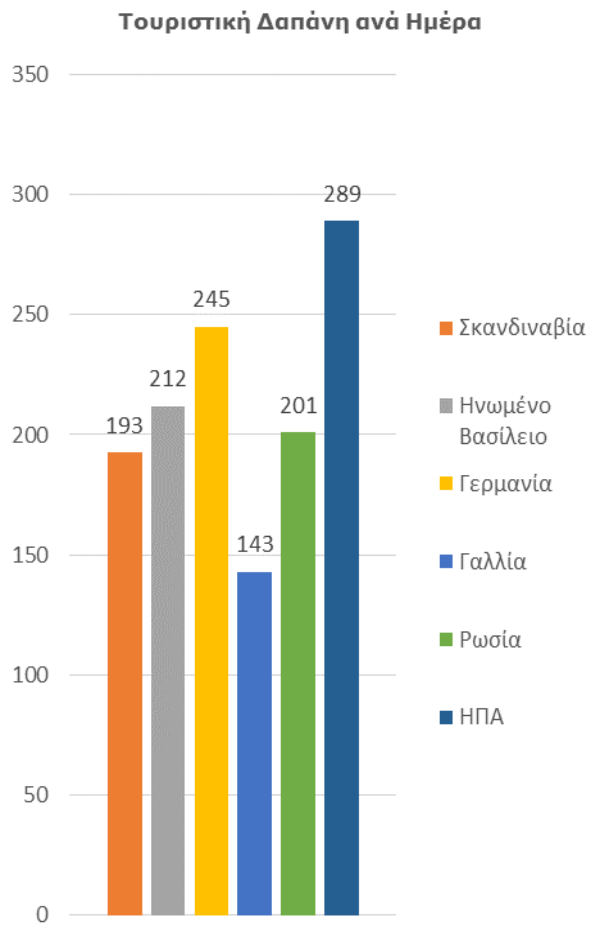
Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Από τα στοιχεία του πίνακα συμπεραίνουμε ότι το σύνολο των εξεταζόμενων αγορών προσανατολίζονται σε μικρής διάρκειας διακοπές (short stay) έως 7 νύχτες (55%-95%). Οι διαφοροποιήσεις που παρατηρούμε έχουν ως εξής:

- η αγορά της Σκανδιναβίας (83%) και της Γερμανίας (53%) εμφανίζουν ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά στις σύντομες διακοπές (1-3 νύχτες).
- στις διακοπές για 4-7 νύχτες, ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά έχουν οι αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου (42%), της Γαλλίας (40%) και της Ρωσίας (43%).
- η αγορά της Γαλλίας (30%) εμφανίζει αυξημένα ποσοστά στις διακοπές 8-11 νύχτες.
- για 12-15 νύχτες, αυξημένα εμφανίζονται τα ποσοστά από τις αγορές του ΗΒ (28%) και της Ρωσίας (30%) και
- τέλος, αξιοσημείωτο είναι το μεγάλο ποσοστό που εμφανίζει η αγορά της Ρωσίας (10%) για 16 και άνω διανυκτερεύσεις.
- οι τουρίστες από τις ΗΠΑ στην πλειοψηφία τους διαμένουν 1-7 νύχτες (86%), ενώ οι υπόλοιπες κατηγορίες εμφανίζουν πολύ χαμηλά ποσοστά.

Πηγή: IPK International - Επεξεργασία SETE Intelligence

Πηγή: IPK International - Επεξεργασία SETE Intelligence

Σε σχέση με την τουριστική δαπάνη, παρατηρούμε ότι:

- Οι τουρίστες από την Ρωσία και το ΗΒ εμφανίζουν την μεγαλύτερη τουριστική δαπάνη ανά ταξίδι με € 2.026 και € 1.859 αντίστοιχα και ακολουθούν οι τουρίστες από την Γερμανία € 969, ενώ τις χαμηλότερες εμφανίζουν οι τουρίστες από την Σκανδιναβία € 495 και την Γαλλία € 969. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι επισκέπτες από την Σκανδιναβία εμφανίζουν την χαμηλότερη τουριστική δαπάνη λόγω της πολύ μικρής διάρκειας διαμονής τους (2,6 ημέρες) σε σύγκριση με τις υπόλοιπες εξεταζόμενες αγορές. Η αντίστοιχη τουριστική δαπάνη για τους τουρίστες από τις ΗΠΑ ανέρχεται σε € 1.365.
- Εξετάζοντας την δαπάνη ανά ημέρα παρατηρούμε ότι την μεγαλύτερη εμφανίζουν οι τουρίστες από την Γερμανία € 245, το ΗΒ € 212 και την Ρωσία € 201, ενώ την μικρότερη οι τουρίστες από την Γαλλία € 143 και την Σκανδιναβία € 193. Η αντίστοιχη ημερήσια δαπάνη για τον τουρίστα από τις ΗΠΑ ανέρχεται σε € 289 αρκετά υψηλότερη από τις εξεταζόμενες Ευρωπαϊκές αγορές.

3.4 Προορισμός

Εξερχόμενος τουρισμός κρουαζιέρας από:
Ηνωμένο

Προορισμός	Σκανδιναβία	Βασιλείο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Νοτιοδυτική Ευρώπη	8%	33%	23%	56%	51%	3%
Βόρεια Ευρώπη	51%	7%	28%	4%	3%	0%
Δυτική Ευρώπη	9%	21%	10%	0%	4%	3%
Νοτιοανατολική Ευρώπη	1%	8%	5%	19%	9%	2%
Ανατολική Ευρώπη	30%	1%	21%	1%	7%	1%
Κεντρική Ευρώπη	10%	10%	4%	7%	24%	1%
Βόρεια Αφρική	1%	7%	9%	11%	2%	0%
Καραϊβική	1%	9%	3%	10%	0%	28%
Ασία/Ειρηνικός	0%	4%	3%	9%	10%	2%
Βόρεια Αμερική	1%	5%	2%	5%	1%	10%
Λατινική Αμερική	1%	4%	6%	0%	1%	63%
Υποσαχάρια Αφρική	0%	1%	1%	4%	2%	0%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Δημοφιλέστεροι τουριστικοί προορισμοί και μερίδιο Ελλάδας ανά εξεταζόμενη αγορά

Σκανδιναβία		Ηνωμένο Βασίλειο		Γερμανία		Γαλλία		Ρωσία		ΗΠΑ	
Εσθονία	23%	Ισπανία	24%	Νορβηγία	20%	Ιταλία	34%	Ιταλία	46%	Μεξικό	59%
Σουηδία	19%	Γαλλία	12%	Ιταλία	15%	Ισπανία	19%	Ελβετία	10%	Καραϊβική	27%
Φινλανδία	15%	Ιταλία	11%	Ισπανία	11%	Πορτογαλία	15%	Κίνα	8%	Καναδάς	10%
Δανία	11%	Καραϊβική	9%	Εσθονία	9%	Καραϊβική	10%	Γερμανία	8%	Γουατεμάλα /Σαλβαδόρ κ.α.	8%
Γερμανία	8%	Αίγυπτος	7%	Αίγυπτος	6%	Κροατία	9%	Κύπρος	6%	Δομινικανή Δημοκρατία	4%
Ελλάδα	0%	Ελλάδα	5%	Ελλάδα	5%	Ελλάδα	11%	Ελλάδα	0%	Ελλάδα	1%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Από τον πίνακα παρατηρούμε ότι σχεδόν το σύνολο των Ευρωπαίων τουριστών που επιλέγουν να κάνουν διακοπές Κρουαζιέρας επιλέγουν Ευρωπαϊκούς προορισμούς με τις επιμέρους αγορές να εμφανίζουν διαφορετικά χαρακτηριστικά ως προς τους προορισμούς προτίμησης. Αναφορικά με τις επιμέρους αγορές παρατηρούμε ότι:

- Ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό των προερχόμενων από την Σκανδιναβία επιλέγουν ως προορισμούς την Βόρεια (51%) και την Ανατολική (30%) Ευρώπη.
- Οι τουρίστες από το ΗΒ επιλέγουν ως προορισμούς την Νοτιοδυτική (33%) και την Δυτική (21%) Ευρώπη, ενώ οι επισκέπτες από την Γερμανία την Βόρεια (28%), την Νοτιοδυτική (23%) και την Ανατολική (21%) Ευρώπη.

- Οι προερχόμενοι από την Γαλλία επιλέγουν κυρίως την Νοτιοδυτική (56%) και την Νοτιοανατολική (19%) Ευρώπη, ενώ αυτοί από την Ρωσία την Νοτιοδυτική (51%) και την Κεντρική (24%) Ευρώπη. Αξιοσημείωτο για την Ρωσική αγορά είναι το 10% των τουριστών της που επιλέγει για διακοπές την Ασία/Ειρηνικό.
- Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ επιλέγουν ως προορισμούς την Λατινική Αμερική (63%) και την Καραϊβική (28%).
- Εξετάζοντας τον πίνακα παρατηρούμε μεγάλη διασπορά των επισκεπτών από τις εξεταζόμενες αγορές σε Ευρωπαϊκούς προορισμούς με την τάση αντίθετα από τον τουρισμό Yachting να είναι και σε μη κοντινούς. Η Ελλάδα έχει σημαντικό μερίδιο στον τουρισμό Κρουαζιέρας σε Γαλλία (11%), Ηνωμένο Βασίλειο (5%) και Γερμανία (5%) ενώ αντίστοιχα για την αγορά των ΗΠΑ το μερίδιο της είναι μικρό (1%). Σε Σκανδιναβία και Ρωσία το μερίδιο της Ελλάδας είναι μηδενικό.
- Στους δημοφιλέστερους προορισμούς του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γερμανίας και της Γαλλίας συγκαταλέγονται αρκετοί ανταγωνιστικοί προορισμοί της Ελλάδας.

3.5 Μέσο Ενημέρωσης-Χαρακτηριστικά και Προγραμματισμός Κράτησης

Μέσο Ενημέρωσης	Εξερχόμενος τουρισμός κρουαζιέρας από:						Social Media	Ναι	Όχι
	Σκανδιναβία	Ηνωμένο Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ			
Internet	87%	72%	87%	81%	95%	86%	Σκανδιναβία	17%	83%
Ταξιδιωτικό γραφείο	34%	50%	69%	49%	64%	35%	Ηνωμένο Βασίλειο	45%	55%
Κατάλογο Tour Operator	16%	17%	54%	25%	15%	8%	Γερμανία	59%	41%
Φίλοι/συγγενείς	21%	9%	11%	24%	16%	18%	Γαλλία	22%	78%
Ταξιδιωτικό οδηγό	8%	6%	19%	16%	1%	9%	Ρωσία	71%	29%
Καμία Ενημέρωση	7%	5%	0%	3%	0%	4%	ΗΠΑ	58%	42%
Εφημερίδα	6%	6%	7%	3%	0%	0%			
Λοιπά	3%	2%	2%	4%	0%	6%			
Αεροπορικό/σιδηροδρομικό γραφείο	1%	1%	0%	5%	2%	1%			
Τοπικό/Περιφερειακό Γραφείο Τουρισμού	2%	0%	0%	0%	2%	1%			
Εθνικό Γραφείο Τουρισμού	0%	0%	0%	5%	0%	1%			
Περιοδικά	1%	2%	5%	1%	0%	2%			
Έκθεση τουρισμού	2%	3%	0%	0%	2%	0%			
Διαφημίσεις	1%	0%	0%	0%	9%	1%			
Διαδραστική τηλεόραση	0%	4%	0%	0%	6%	0%			
Τηλεόραση	1%	0%	0%	0%	2%	1%			
Ράδιο	0%	0%	0%	0%	0%	1%			

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι τα κυριότερα μέσα από τα οποία λαμβάνουν ενημέρωση για την πραγματοποίηση διακοπών Κρουαζιέρας οι τουρίστες είναι:

- το Internet, αποτελεί για όλες τις εξεταζόμενες Ευρωπαϊκές αγορές την κύρια πηγή ενημέρωσης με ποσοστά άνω του 72%. Συγκεκριμένα τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στην αγορά της Ρωσίας (95%), ενώ η χαμηλότερη στην αγορά του ΗΒ (72%). Το αντίστοιχο ποσοστό για την αγορά των ΗΠΑ είναι 86%.
- την 2^η και 3^η θέση με τα υψηλότερα ποσοστά ενημέρωσης κατέχουν το ταξιδιωτικό γραφείο και ο κατάλογος tour operator. Τα υψηλότερα ποσοστά για το ταξιδιωτικό γραφείο καταγράφουν οι αγορές της Γερμανίας (69%) και της Ρωσίας (64%), ενώ για τον κατάλογο tour operator το υψηλότερο ποσοστό με διαφορά καταγράφεται στην αγορά της Γερμανίας (54%) και το χαμηλότερο στην αγορά της Ρωσία (15%). Τα αντίστοιχα ποσοστά για την αγορά των ΗΠΑ είναι 35% και 8% αντίστοιχα.
- ακολουθούν οι φίλοι/συγγενείς και ο ταξιδιωτικός οδηγός, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις αγορές της Γαλλίας (24%) και της Γερμανίας (19%) αντίστοιχα. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τους τουρίστες από τις ΗΠΑ είναι 18% και 9% αντίστοιχα.
- εντυπωσιακό είναι το υψηλό ποσοστό ενημέρωσης των τουριστών από την Ρωσία από τις διαφημίσεις (9%).
- όσον αφορά την χρήση των Social Media για ενημέρωση τουρισμού Κρουαζιέρας το μεγαλύτερο ποσοστό εντοπίζεται στην αγορά της Ρωσίας (71%) και το χαμηλότερο στην αγορά της Σκανδιναβίας (17%). Το αντίστοιχο ποσοστό των ΗΠΑ για την ενημέρωση μέσω των Social Media είναι 58%.

Εξερχόμενος τουρισμός κρουαζιέρας από:
Ηνωμένο

Χαρακτηριστικά Κράτησης	Σκανδιναβία	Βασιλείο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Προκρατήσεις	85%	74%	96%	92%	94%	86%
Internet	87%	67%	54%	74%	96%	80%
Ταξιδιωτικό πρακτορείο	25%	44%	68%	46%	18%	35%
Μη προκρατήση	15%	26%	4%	8%	6%	14%
Μέσω τουριστικού γραφείου χώρας προορισμού	9%	20%	7%	8%	3%	0%
Γραφείο Μετ. Μέσου	21%	11%	2%	4%	4%	23%
Ξενοδοχείο ή άλλο	10%	10%	32%	3%	4%	16%
Μέσω Λέσχης/Εφημερίδας/Εκκλησίας/Σχολείου	7%	9%	0%	4%	0%	1%
Super market ή άλλο μαγαζί	13%	2%	0%	0%	0%	1%
Μέσω τουριστικού καναλιού	7%	2%	0%	0%	2%	0%
Λοιπά	8%	2%	4%	0%	1%	10%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

- άνω του 74% των τουριστών που επιλέγουν να κάνουν τουρισμό Κρουαζιέρας έχουν προχωρήσει σε προκράτηση, με τους επισκέπτες από την Γερμανία (96%) και την Ρωσία (94%) να εμφανίζουν τις μεγαλύτερες τιμές και τους επισκέπτες από το ΗΒ την χαμηλότερη (74%). Το αντίστοιχο ποσοστό προκράτησης για τους τουρίστες από τις ΗΠΑ ανέρχεται στο 86%.
- άνω του 54% των Ευρωπαίων τουριστών έχει προχωρήσει σε online κράτηση, με τους επισκέπτες από την Ρωσία (96%) στην 1^η θέση και τους επισκέπτες από την Γερμανία στην χαμηλότερη (54%), το αντίστοιχο ποσοστό για τους τουρίστες από της ΗΠΑ είναι 80%. Επίσης θα πρέπει να επισημάνουμε την μεγάλη διαφοροποίηση που παρατηρούμε στην online κράτηση για διακοπές Yachting (13%) και διακοπές Κρουαζιέρας (80%) για την αγορά των ΗΠΑ.

- το ταξιδιωτικό πρακτορείο επιλέγουν σε μεγαλύτερο βαθμό οι τουρίστες από την Γερμανία (68%) και λιγότερο αυτοί από την Ρωσία (18%). Ενώ για το τουριστικό γραφείο σε χώρα προορισμού μεγαλύτερη προτίμηση επιδεικνύουν οι τουρίστες από το ΗΒ (20%) και λιγότερο αυτοί από την Ρωσία (3%). Τα αντίστοιχα ποσοστά για την αγορά των ΗΠΑ είναι 35% και 0%.
- Εντυπωσιακά είναι τα υψηλά ποσοστά προκράτησης που εμφανίζουν οι αγορές της Σκανδιναβίας (21%) και των ΗΠΑ (23%) μέσω γραφείου μεταφορικού μέσου, της Γερμανίας (32%) και των ΗΠΑ (16%) μέσω ξενοδοχείου ή άλλου καταλύματος και της Σκανδιναβίας (13%) μέσω Super Market ή άλλου μαγαζιού.

Εξερχόμενος τουρισμός κρουαζιέρας από:
Ηνωμένο

Προγραμματισμός Κράτησης	Σκανδιναβία	Βασιλείο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
έως και 1 μήνα	77%	25%	13%	58%	63%	18%
2-3 μήνες	19%	43%	20%	24%	31%	33%
4-6 μήνες	4%	15%	48%	16%	6%	25%
7-12 μήνες	0%	17%	15%	2%	0%	21%
> 1 χρόνο	0%	0%	4%	0%	0%	3%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα, οι επιμέρους αγορές εμφανίζουν διαφορετικά χαρακτηριστικά στον προγραμματισμό κράτησης. Συγκεκριμένα προκύπτει ότι:

- Ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά στην προκράτηση έως και 1 μήνα πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού εμφανίζουν οι αγορές της Σκανδιναβίας (77%), της Ρωσίας (63%) και της Γαλλίας (58%).
- Για προγραμματισμό κράτησης 2-3 μήνες πριν το ταξίδι υψηλά ποσοστά εμφανίζουν οι αγορές του ΗΒ (43%) και της Ρωσίας (31%).
- Στις προκρατήσεις 4-6 μήνες τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στην αγορά της Γερμανίας (48%) και τα χαμηλότερα στις αγορές της Σκανδιναβίας (4%) και της Ρωσίας (6%).
- στις προκρατήσεις 7-12 μήνες τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις αγορές του ΗΒ (17%) και της Γερμανίας (15%) και τα χαμηλότερα στην Σκανδιναβία (0%) και την Ρωσία (0%).
- για προκρατήσεις άνω του 1 χρόνου όλες οι εξεταζόμενες αγορές εμφανίζουν χαμηλά ή μηδενικά ποσοστά.

- Αναφορικά με τον προγραμματισμό κράτησης για τους επισκέπτες από τις ΗΠΑ προκύπτει ότι το 51% προχωράει σε προκράτηση έως 3 μήνες πριν το ταξίδι, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά προκράτησης για 4-6 και 7-12 μήνες είναι 25% και 21%. Μόλις 3% των επισκεπτών από τις ΗΠΑ προχωράει σε προκράτηση > 1 χρόνου πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού.

3.6 Μέσο Μεταφοράς

Μέσο Μεταφοράς	Εξερχόμενος τουρισμός κρουαζιέρας από:					
	Σκανδιναβία	Ηνωμένο Βασίλειο	Γερμανία	Γαλλία	Ρωσία	ΗΠΑ
Συνολικά αεροπλάνο	12%	29%	6%	34%	77%	8%
Συνολικά αυτοκίνητο	1%	4%	3%	3%	2%	1%
Ιδιωτικό αυτοκίνητο	78%	21%	100%	0%	25%	67%
Νοικιασμένο αυτοκίνητο	22%	76%	0%	100%	75%	33%
Πούλμαν/Λεωφορείο	4%	2%	0%	0%	13%	0%
Τρένο	1%	5%	0%	0%	1%	0%
Συνολικά Καράβι	78%	61%	91%	62%	7%	90%
Λοιπά	4%	0%	0%	0%	0%	0%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

*Τυχόν αποκλίσεις οφείλονται σε στρογγυλοποίηση

- 6%-77% των τουριστών από τις εξεταζόμενες αγορές επιλέγουν ως μέσο μεταφοράς το αεροπλάνο, με την αγορά της Ρωσίας (77%) στην 1^η θέση και την αγορά της Γερμανίας (6%) στην τελευταία.
- 7%-91% των τουριστών επιλέγουν ως μέσο μεταφοράς το καράβι με το μεγαλύτερο ποσοστό να καταγράφεται στις αγορές της Γερμανίας (91%) και των ΗΠΑ (90%) και το χαμηλότερο στην αγορά της Ρωσίας (7%). Επιμέρους, η πλειοψηφία επιλέγει κυρίως την Κρουαζιέρα και λιγότερο το ferry.
- αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό των τουριστών από την Ρωσία (13%) που επιλέγουν το πούλμαν/λεωφορείο ως μέσο μεταφοράς.
- τέλος, η επιλογή του αυτοκινήτου ως μέσου μεταφοράς εμφανίζει χαμηλή προτίμηση από όλες τις εξεταζόμενες αγορές που δεν ξεπερνάει το 4%.

4. Προφίλ εξερχόμενων τουριστών για τουρισμό Yachting

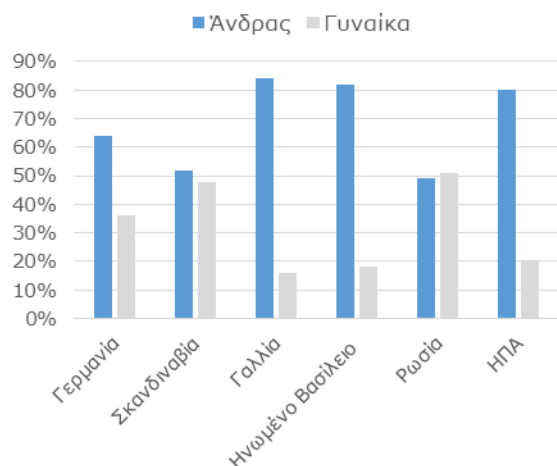
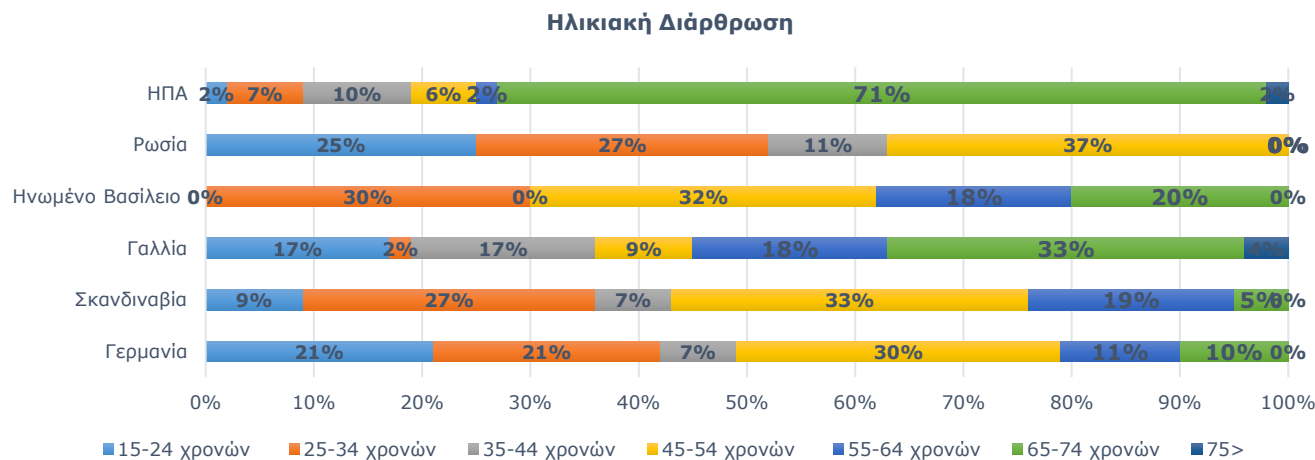
4.1 Βασικά μεγέθη τουριστικού προϊόντος

Βασικά Μεγέθη	Εξερχόμενος τουρισμός Yachting από:					
	Γερμανία	Σκανδιναβία	Γαλλία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	ΗΠΑ
Αριθμός Επισκεπτών (σε χιλιάδες)	294	267	99	78	26	216
Αριθμός Διανυκτερεύσεων (σε χιλιάδες)	2.440	1.175	970	491	400	1.663
Δαπάνη (σε χιλιάδες €)	238.434	148.185	143.451	76.128	18.616	387.288

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Οι διακοπές Yachting υστερούν σημαντικά τόσο σε αριθμό ταξιδιών, όσο και σε διανυκτερεύσεις και δαπάνες σε σύγκριση με τον τουρισμό Κρουαζιέρας στην Ευρώπη. Τα μεγαλύτερα μερίδια στην Ευρώπη κατέχουν οι αγορές της Γερμανίας και της Σκανδιναβίας με 294/267 χιλ. ταξίδια, σχεδόν 2,4/1,2 εκατ. διανυκτερεύσεις και € 240/€ 150 εκατ. δαπάνη. Ενδιαφέρον παρατηρείται στην αγορά της Γαλλίας όπου αν και εμφανίζει σχεδόν το 1/3 των ταξιδιών (99 χιλ.) των προαναφερθέντων αγορών εντούτοις καταγράφει σχεδόν 1 εκατ. διανυκτερεύσεις και € 143 εκατ. δαπάνη. Οι υπόλοιπες Ευρωπαϊκές αγορές εμφανίζουν πολύ μικρά νούμερα και στα τρία βασικά μεγέθη. Η αγορά των ΗΠΑ εμφανίζει 216 χιλ. ταξίδια για διακοπές Yachting με 1,6 εκατ. διανυκτερεύσεις και σχεδόν € 390 εκατ. δαπάνη, αριθμός εξαιρετικά χαμηλός αν αναλογιστεί κανείς ότι ο συνολικός αριθμός των τουριστών από τις ΗΠΑ για το σύνολο του Ναυτικού τουρισμού είναι 8,1 εκατ. ταξίδια.

4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Πηγή: IPK International - Επεξεργασία

Από τα δημογραφικά χαρακτηριστικά προκύπτει, ότι σε όλες τις εξεταζόμενες (εκτός Ρωσίας 49% έναντι 51%) αγορές οι άντρες εμφανίζουν μεγαλύτερη προτίμηση στις διακοπές Yachting. Ιδιαίτερα έντονο είναι το φαινόμενο στους επισκέπτες από την Γαλλία (84%) και το Ηνωμένο Βασίλειο (82%). Ενώ και η αγορά των ΗΠΑ εμφανίζει μεγάλη διαφοροποίηση μεταξύ αντρών και γυναικών (80% έναντι 20% αντίστοιχα).

Αναφορικά με την ηλικία και εξετάζοντας τα στοιχεία των αγορών, παρατηρούμε αυξημένα ποσοστά από την Ρωσία (25%) και την Γερμανία (21%) στους πολύ νέους 15-24, από το Ηνωμένο Βασίλειο (30%), την Σκανδιναβία (27%) και την Ρωσία (27%) στις ηλικίες 25-34, από την Ρωσία (37%), την Σκανδιναβία (33%), το Ηνωμένο Βασίλειο (32%) και την Γερμανία (30%) στις ηλικίες 45-54 χρονών και από την Γαλλία (33%) και το Ηνωμένο Βασίλειο (20%) στις ηλικίες 65-74 χρονών.

Όσον αφορά την αγορά των ΗΠΑ παρατηρούμε ότι σε σύγκριση με τις εξεταζόμενες Ευρωπαϊκές αγορές εμφανίζει τελείως διαφορετική ηλικιακή διάρθρωση στην επιλογή διακοπών Yachting. Αξιοπρόσεκτο είναι το υψηλό ποσοστό στις ηλικίες 65-74 χρονών (71%), ενώ τα υπόλοιπα εύρη ηλικιών εμφανίζουν πολύ μικρά ποσοστά κάτω από το 10%.

Εξερχόμενος τουρισμός Yachting από:
Ηνωμένο

Οικογενειακό Εισόδημα	Γερμανία	Σκανδιναβία	Γαλλία	Βασιλείο	Ρωσία	ΗΠΑ
Κατώτερο	8%	4%	5%	0%	0%	3%
Μέσο - Κατώτερο	8%	19%	3%	23%	0%	9%
Μέσο - Ανώτερο	17%	19%	68%	0%	30%	63%
Ανώτερο	67%	58%	24%	77%	70%	25%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Οι τουρίστες από όλες τις εξεταζόμενες αγορές που κάνουν τουρισμό Yachting είναι σε ποσοστό άνω του 77% από την ανώτερη και μέση - ανώτερη εισοδηματική τάξη της χώρας από την οποία προέρχονται. Εξαιρεση αποτελεί η αγορά της Γαλλίας όπου εμφανίζει το μικρότερο ποσοστό στην ανώτερη κλίμακα (24%) και το υψηλότερο στην μέση - ανώτερη (68%).

Η αντίστοιχη κατανομή για τους τουρίστες από τις ΗΠΑ είναι 63% ανώτερου και 25% μέσου - ανώτερου οικογενειακού εισοδήματος, δηλαδή το 88% των τουριστών από τις ΗΠΑ που κάνουν Yachting έχει εισόδημα άνω του μέσου όρου της χώρας του.

Εξερχόμενος τουρισμός Yaciting από:
Ηνωμένο

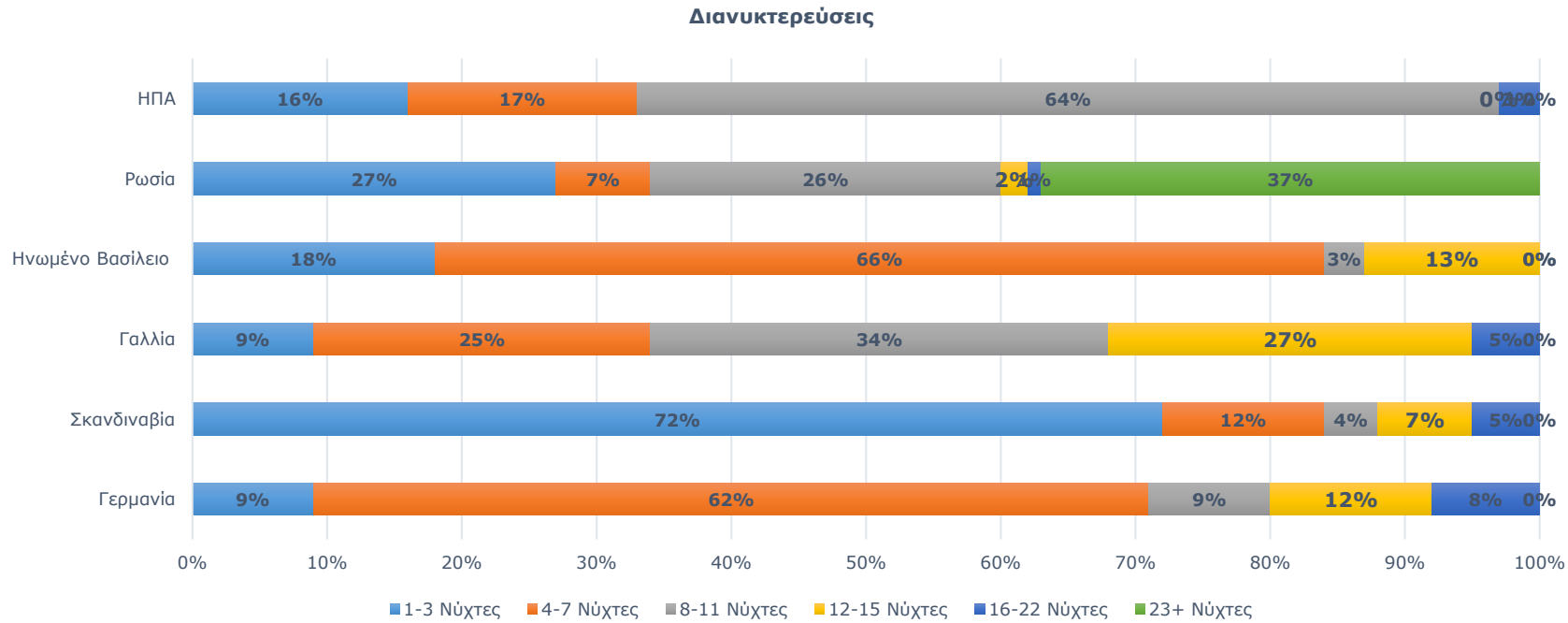
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Γερμανία	Σκανδιναβία	Γαλλία	Βασιλείο	Ρωσία	ΗΠΑ
Κατώτερο	0%	22%	15%	0%	2%	3%
Μεσαίο	28%	30%	63%	59%	33%	78%
Ανώτερο	72%	48%	22%	41%	65%	19%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Η εικόνα στο επίπεδο εκπαίδευσης εμφανίζει διαφοροποιήσεις στις επιμέρους εξεταζόμενες Ευρωπαϊκές αγορές, με το εύρος στο ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης να κυμαίνεται από 22% - 72%. Συγκεκριμένα, το υψηλότερο ποσοστό στο ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης εμφανίζουν οι αγορές της Γερμανίας (72%) και της Ρωσίας (65%), ενώ το μικρότερο η αγορά της Γαλλίας (22%). Στο μεσαίο επίπεδο το υψηλότερο ποσοστό εμφανίζουν οι τουρίστες από την Γαλλία (63%) και το ΗΒ (59%), ενώ το χαμηλότερο οι τουρίστες από την Γερμανία (28%). Αξιοσημείωτο είναι τα υψηλά ποσοστά που εμφανίζουν οι αγορές της Σκανδιναβίας (22%) και της Γαλλίας (15%) στο κατώτερο επίπεδο εκπαίδευσης.

Όσον αφορά τους τουρίστες από τις ΗΠΑ, η πλειοψηφία προέρχεται από το μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (78%) και δευτερευόντως από το ανώτερο (19%).

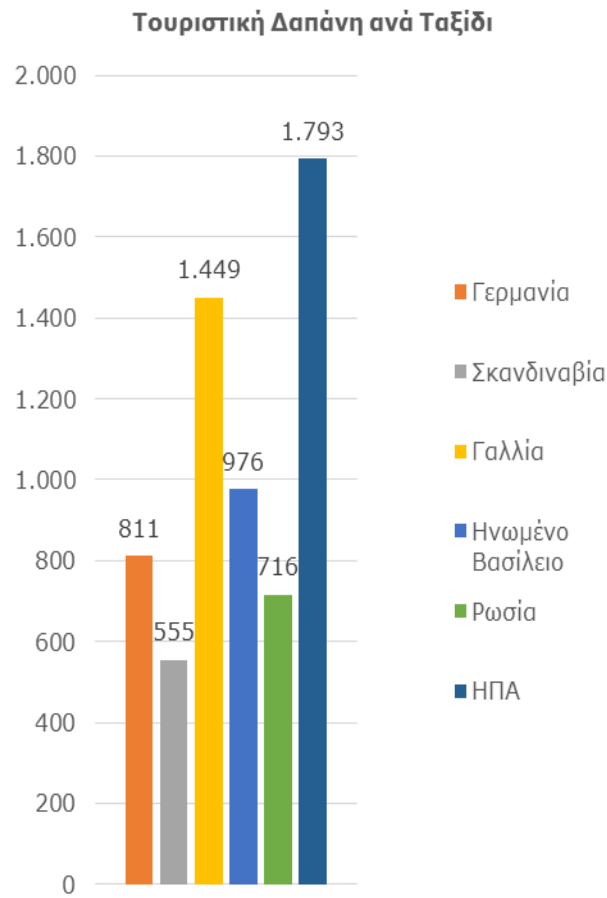
4.3 Διάρκεια ταξιδιού - Τουριστική Δαπάνη

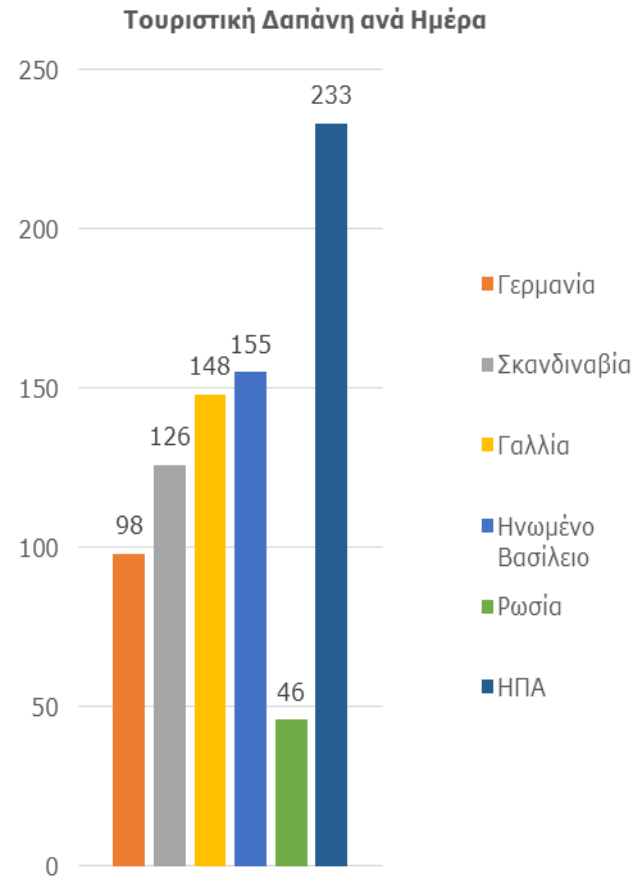
Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Από τα στοιχεία του πίνακα συμπεραίνουμε ότι σχεδόν το σύνολο των εξεταζόμενων αγορών (εκτός της Γαλλίας και της Ρωσίας) προσανατολίζονται σε μικρής διάρκειας διακοπές (short stay) έως 7 ημέρες. Συγκεκριμένα, οι διαφοροποιήσεις που παρατηρούμε από το γράφημα έχουν ως εξής:

- Η αγορά της Σκανδιναβίας έχει ιδιαίτερα αυξημένο ποσοστό (72%) στις σύντομες διακοπές (1-3 νύχτες).
- Στις διακοπές για 4-7 νύχτες, ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά έχουν οι αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου (66%) και της Γερμανίας (62%).
- Οι αγορές της Γαλλίας (34%) και της Ρωσίας (26%) έχουν αυξημένα ποσοστά στις διακοπές 8-11 νύχτες.
- Για 12-15 νύχτες, ιδιαίτερα αυξημένο εμφανίζεται το ποσοστό της Γαλλίας (27%) και
- Τέλος, αξιοσημείωτο είναι το μεγάλο ποσοστό που εμφανίζει η αγορά της Ρωσίας (37%) για 23 και άνω διανυκτερεύσεις.
- Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ στην πλειοψηφία τους διαμένουν 8-11 νύχτες (64%), ενώ σημαντικό ποσοστό διαμένει 1-3 (16%) και 4-7 νύχτες (17%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες εμφανίζουν πολύ χαμηλά ποσοστά.

Πηγή: IPK International - Επεξεργασία SETE Intelligence

Πηγή: IPK International - Επεξεργασία SETE Intelligence

Σε σχέση με την τουριστική δαπάνη, παρατηρούμε ότι:

- Οι τουρίστες από την Γαλλία εμφανίζουν την μεγαλύτερη τουριστική δαπάνη ανά ταξίδι με € 1.449 και ακολουθούν οι τουρίστες από το ΗΒ € 976 και την Γερμανία € 811, ενώ την χαμηλότερη εμφανίζουν οι επισκέπτες από την Σκανδιναβία € 555 και την Ρωσία € 716. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι επισκέπτες από την Σκανδιναβία εμφανίζουν την χαμηλότερη τουριστική δαπάνη λόγω της μικρής διάρκειας διαμονής τους (4,4 ημέρες) σε σύγκριση με τις υπόλοιπες εξεταζόμενες αγορές. Η αντίστοιχη τουριστική δαπάνη για τους τουρίστες από τις ΗΠΑ ανέρχεται σε € 1.793 αρκετά υψηλότερη από τις αντίστοιχες Ευρωπαϊκές.
- Εξετάζοντας την δαπάνη ανά ημέρα παρατηρούμε ότι την μεγαλύτερη εμφανίζουν οι τουρίστες από το ΗΒ € 155, την Γαλλία € 148 και την Σκανδιναβία € 126, ενώ την μικρότερη οι τουρίστες από την Ρωσία € 46 και την Γερμανία € 98. Η αντίστοιχη ημερήσια δαπάνη για τον τουρίστα από τις ΗΠΑ ανέρχεται σε € 233 αρκετά υψηλότερη από τις εξεταζόμενες Ευρωπαϊκές αγορές.

4.4 Προορισμός

Εξερχόμενος τουρισμός Yachting από:
Ηνωμένο

Προορισμός	Γερμανία	Σκανδιναβία	Γαλλία	Βασιλείο	Ρωσία	ΗΠΑ
Νοτιοδυτική Ευρώπη	43%	1%	28%	14%	0%	4%
Βόρεια Ευρώπη	16%	51%	2%	0%	28%	2%
Δυτική Ευρώπη	21%	16%	1%	37%	2%	0%
Νοτιοανατολική Ευρώπη	18%	0%	17%	32%	0%	0%
Ανατολική Ευρώπη	1%	5%	19%	0%	43%	0%
Κεντρική Ευρώπη	1%	26%	0%	0%	15%	4%
Βόρεια Αφρική	0%	0%	22%	17%	0%	0%
Καραϊβική	0%	0%	4%	0%	11%	11%
Ασία/Ειρηνικός	5%	0%	11%	0%	0%	4%
Βόρεια Αμερική	0%	0%	0%	0%	0%	8%
Λατινική Αμερική	0%	0%	0%	0%	6%	69%
Υποσαχάρια Αφρική	0%	0%	0%	0%	2%	0%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Δημοφιλέστεροι τουριστικοί προορισμοί και μερίδιο Ελλάδας ανά εξεταζόμενη αγορά

Σκανδιναβία		Ηνωμένο Βασίλειο		Γερμανία		Γαλλία		Ρωσία		ΗΠΑ	
Γερμανία	26%	Γαλλία	23%	Ιταλία	38%	Αίγυπτος	22%	Αρμενία/Μολδαβία	37%	Μεξικό	69%
Δανία	26%	Κροατία	19%	Ολλανδία	19%	Ιταλία	20%	Φινλανδία	28%	Καραϊβική	11%
Ηνωμένο Βασίλειο	13%	Αίγυπτος	17%	Ισπανία	6%	Ρωσία	19%	Γερμανία	15%	Καναδάς	8%
Σουηδία	11%	Ολλανδία	14%	Δανία	6%	Τουρκία	13%	Καραϊβική	11%	Ιταλία	4%
Φινλανδία	11%	Τουρκία	13%	Νορβηγία	6%	Ισπανία	9%	Λευκορωσία	6%	Γερμανία	4%
Ελλάδα	0%	Ελλάδα	0%	Ελλάδα	17%	Ελλάδα	0%	Ελλάδα	0%	Ελλάδα	0%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Από τον πίνακα παρατηρούμε ότι σχεδόν το σύνολο των Ευρωπαίων τουριστών που επιλέγουν να κάνουν Yachting κατευθύνονται σε Ευρωπαϊκούς προορισμούς με την Νοτιοδυτική και την Βόρεια Ευρώπη να βρίσκονται στις πρώτες θέσεις προτίμησης τους. Αναφορικά με τις επιμέρους αγορές παρατηρούμε ότι:

- Ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό των προερχόμενων από την Γερμανία επιλέγουν ως προορισμούς την Νοτιοδυτική (43%) και την Δυτική (21%) Ευρώπη.
- Οι προερχόμενοι από την Σκανδιναβία επιλέγουν ως προορισμούς την Βόρεια (51%) και την Κεντρική (26%) Ευρώπη, ενώ οι Βρετανοί την Δυτική (37%) και την Νοτιοανατολική (32%) Ευρώπη.
- Οι επισκέπτες από την Γαλλία και την Ρωσία εμφανίζουν μεγαλύτερη διασπορά στους επιμέρους προορισμούς από τις υπόλοιπες εξεταζόμενες αγορές. Οι δημοφιλέστεροι προορισμοί για τους επισκέπτες από την Γαλλία είναι η Νοτιοδυτική Ευρώπη (28%) και η Βόρεια Αφρική (22%), ενώ για τους Ρώσους η Ανατολική (43%) και η Βόρεια (28%) Ευρώπη.

- Οι τουρίστες από τις ΗΠΑ επιλέγουν ως κυριότερους προορισμούς τους την Λατινική Αμερική (69%) και την Καραϊβική (11%). Ένα μικρό ποσοστό (8%) επιλέγει Ευρωπαϊκούς προορισμούς (Ιταλία-4%, Γερμανία -4%).
- Εξετάζοντας τον πίνακα ανωτέρω παρατηρούμε μεγάλη διασπορά των επισκεπτών από τις εξεταζόμενες αγορές σε Ευρωπαϊκούς προορισμούς με την τάση να είναι σε κοντινούς από την χώρα προέλευσης τους.
- Αξιοσημείωτη είναι η απουσία σε όλες σχεδόν τις εξεταζόμενες αγορές (πλην Γερμανίας) της χώρας μας ως προορισμού Yachting παρόλο τον πλούτο νησιωτικών συμπλεγμάτων που διαθέτει στην επικράτεια της. Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γαλλίας προτιμούν ανταγωνιστικούς της Ελλάδας προορισμούς. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η αγορά της Γερμανίας όπου η Ελλάδα βρίσκεται στην 3^η θέση προτίμησης με 17% των τουριστών από την Γερμανία να την προτιμούν.

4.5 Μέσο Ενημέρωσης-Χαρακτηριστικά και Προγραμματισμός Κράτησης

Εξερχόμενος τουρισμός Yachting από:

Μέσο Ενημέρωσης	Ηνωμένο					
	Γερμανία	Σκανδιναβία	Γαλλία	Βασίλειο	Ρωσία	ΗΠΑ
Internet	57%	83%	50%	97%	94%	17%
Ταξιδιωτικό γραφείο	21%	7%	14%	0%	37%	10%
Κατάλογο Tour Operator	19%	1%	13%	3%	0%	7%
Φίλοι/συγγενείς	49%	17%	15%	27%	27%	5%
Ταξιδιωτικό οδηγό	9%	7%	15%	17%	6%	4%
Καμία Ενημέρωση	23%	19%	19%	0%	0%	8%
Εφημερίδα	2%	2%	3%	0%	0%	0%
Λοιπά	0%	1%	8%	3%	0%	64%
Αεροπορικό/σιδηροδρομικό γραφείο	0%	0%	6%	0%	0%	5%
Τοπικό/Περιφερειακό Γραφείο Τουρισμού	5%	0%	0%	0%	0%	0%
Εθνικό Γραφείο Τουρισμού	1%	0%	0%	0%	0%	0%
Περιοδικά	0%	0%	4%	0%	0%	0%
Έκθεση τουρισμού	0%	0%	0%	0%	27%	0%
Διαφημίσεις	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Διαδραστική τηλεόραση	0%	0%	0%	0%	6%	2%
Τηλεόραση	0%	0%	0%	0%	27%	0%
Ράδιο	0%	0%	0%	0%	27%	4%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Social Media	Ναι	Όχι
Σκανδιναβία	23%	77%
Ηνωμένο Βασίλειο	67%	33%
Γερμανία	71%	29%
Γαλλία	23%	77%
Ρωσία	88%	12%
ΗΠΑ	20%	80%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

Τα κυριότερα μέσα από τα οποία λαμβάνουν ενημέρωση για την πραγματοποίηση διακοπών Yachting οι τουρίστες είναι:

- το Internet, αποτελεί για όλες τις εξεταζόμενες Ευρωπαϊκές αγορές την κύρια πηγή ενημέρωσης με ποσοστά άνω του 50%. Συγκεκριμένα τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις αγορές του ΗΒ (97%) και της Ρωσίας (94%), ενώ οι χαμηλότερες εντοπίζονται στις αγορές της Γαλλίας (50%) και της Γερμανίας (57%). Αξιοσημείωτο για την αγορά των ΗΠΑ είναι το χαμηλό ποσοστό που καταγράφεται στην ενημέρωση από το Internet με μόλις 17%.
- Στην 2^η και 3^η θέση με τα υψηλότερα ποσοστά ενημέρωσης κατέχουν οι φίλοι/συγγενείς και το ταξιδιωτικό γραφείο. Τα υψηλότερα ποσοστά για τους φίλους/συγγενείς καταγράφονται στις αγορές της Γερμανίας (49%), του ΗΒ και της Ρωσίας με 27% έκαστος, ενώ για το ταξιδιωτικό γραφείο τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στην Ρωσία 37% και το χαμηλότερο στο ΗΒ με 0%. Τα αντίστοιχα ποσοστά για την αγορά των ΗΠΑ είναι 5% και 10% αντίστοιχα.
- Ακολουθούν ο κατάλογος Tour Operator και ο ταξιδιωτικός οδηγός, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις αγορές της Γερμανίας (19%) και του ΗΒ (17%) αντίστοιχα.
- Εντυπωσιακό είναι το υψηλό ποσοστό ενημέρωσης από τις Εκθέσεις Τουρισμού (27%), την Τηλεόραση (27%) και το Ράδιο (27%) για τους επισκέπτες από την Ρωσία, και από τα Λοιπά (64%) για τους τουρίστες από τις ΗΠΑ.
- Όσον αφορά την χρήση Social Media για ενημέρωση τουρισμού Yachting το μεγαλύτερο ποσοστό εντοπίζεται στις αγορές της Ρωσίας (88%) και της Γερμανίας (71%) και το χαμηλότερο στις αγορές των ΗΠΑ (20%), της Σκανδιναβίας και της Γαλλίας (23% έκαστος).

Εξερχόμενος τουρισμός Yachting από:
Ηνωμένο

Χαρακτηριστικά Κράτησης	Γερμανία	Σκανδιναβία	Γαλλία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	ΗΠΑ
Προκρατήσεις	71%	63%	66%	100%	94%	87%
Internet	14%	58%	50%	97%	93%	13%
Ταξιδιωτικό πρακτορείο	19%	5%	12%	0%	37%	10%
Μη προκρατήση	29%	37%	34%	0%	6%	13%
Μέσω τουριστικού γραφείου χώρας προορισμού	35%	7%	14%	3%	27%	0%
Γραφείο Μετ. Μέσου	17%	13%	0%	0%	39%	10%
Ξενοδοχείο ή άλλο	4%	0%	2%	23%	1%	5%
Μέσω Λέσχης/Εφημερίδας/Εκκλησίας/Σχολείου	5%	0%	0%	0%	27%	3%
Super market ή άλλο μαγαζί	0%	0%	0%	0%	0%	3%
Μέσω τουριστικού καναλιού	0%	0%	2%	0%	0%	0%
Λοιπά	0%	0%	0%	0%	0%	66%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

- άνω του 63% των τουριστών που επιλέγουν να κάνουν Yachting έχουν προχωρήσει σε προκράτηση, με τους επισκέπτες από το Ηνωμένο Βασίλειο (100%) και την Ρωσία (94%) να εμφανίζουν τις μεγαλύτερες τιμές και τους επισκέπτες από την Σκανδιναβία την χαμηλότερη (63%), ενώ για τους τουρίστες από της ΗΠΑ το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 87%.
- 14%-97% των τουριστών από τις εξεταζόμενες αγορές έχει προχωρήσει σε online κράτηση, με τους επισκέπτες από το Ηνωμένο Βασίλειο (97%) στην 1^η θέση και τους επισκέπτες από την Γερμανία στην χαμηλότερη (14%), το αντίστοιχο ποσοστό για τους τουρίστες από της ΗΠΑ είναι 13%.

- το ταξιδιωτικό πρακτορείο επιλέγουν σε μεγαλύτερο βαθμό οι τουρίστες από την Ρωσία (37%) και λιγότερο αυτοί από το ΗΒ (0%). Ενώ στο τουριστικό γραφείο χώρας προορισμού μεγαλύτερη προτίμηση επιδεικνύουν οι τουρίστες από την Γερμανία (35%) και λιγότερο αυτοί από το ΗΒ (3%). Τα αντίστοιχα ποσοστά για την αγορά των ΗΠΑ είναι 10% και 0%.
- Εντυπωσιακά είναι τα υψηλά ποσοστά προκράτησης που εμφανίζουν οι αγορές της Γερμανίας μέσω γραφείου μεταφορικού μέσου (17%), του ΗΒ μέσω ξενοδοχείου ή άλλου καταλύματος (23%) και της Ρωσίας μέσω γραφείου μεταφορικού μέσου (39%) και μέσω λέσχης/εφημερίδας/εκκλησίας/σχολείου (27%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό προκράτησης της αγοράς των ΗΠΑ από την κατηγορία Λοιπά (66%).

Εξερχόμενος τουρισμός Yaciting από:
Ηνωμένο

Προγραμματισμός Κράτησης	Γερμανία	Σκανδιναβία	Γαλλία	Βασιλείο	Ρωσία	ΗΠΑ
έως και 1 μήνα	30%	74%	6%	42%	56%	3%
2-3 μήνες	17%	13%	4%	29%	0%	18%
4-6 μήνες	29%	0%	73%	19%	40%	3%
7-12 μήνες	24%	13%	17%	9%	4%	76%
> 1 χρόνο	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

- η πλειοψηφία των εξεταζόμενων αγορών προχωράει σε προκράτηση έως και 1 μήνα πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού τους, με τους επισκέπτες από την Σκανδιναβία (74%) και την Ρωσία (56%) στην 1^η και 2^η θέση αντίστοιχα και αυτούς από την Γαλλία (6%) και τις ΗΠΑ (3%) στις τελευταίες.
- στην προκράτηση 2-3 μήνες το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην αγορά του ΗΒ (29%) ενώ το χαμηλότερο στην αγορά της Ρωσίας (0%).
- στις προκρατήσεις 4-6 και 7-12 μήνες τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις αγορές της Γαλλίας (73%) και των ΗΠΑ (76%) και τα χαμηλότερα στην Σκανδιναβία (0%) και την Ρωσία (4%) αντίστοιχα.
- για προκρατήσεις άνω του 1 χρόνου όλες οι εξεταζόμενες αγορές εμφανίζουν μηδενικά ποσοστά.

4.6 Μέσο Μεταφοράς

Εξερχόμενος τουρισμός Yachting από:
Ηνωμένο

Μέσο Μεταφοράς	Γερμανία	Σκανδιναβία	Γαλλία	Βασιλείο	Ρωσία	ΗΠΑ
Συνολικά αεροπλάνο	23%	13%	80%	74%	20%	24%
Συνολικά αυτοκίνητο	37%	10%	0%	17%	27%	0%
Ιδιωτικό αυτοκίνητο	98%	100%	0%	100%	0%	0%
Νοικιασμένο αυτοκίνητο	1%	0%	0%	0%	100%	0%
Πούλμαν/Λεωφορείο	0%	0%	0%	3%	0%	0%
Τρένο	0%	0%	0%	0%	37%	0%
Συνολικά Καράβι	35%	78%	20%	6%	16%	76%
Λοιπά	6%	0%	0%	0%	0%	0%

Πηγή: IPK International, επεξεργασία SETE Intelligence

- η προτίμηση του αυτοκινήτου ως μέσου μεταφοράς εμφανίζει διαφοροποιήσεις στις επιμέρους αγορές με την Γερμανία (37%) να εμφανίζει την μεγαλύτερη προτίμηση και τις αγορές της Γαλλίας και των ΗΠΑ την μικρότερη (0% έκαστος).
- 13%-80% των τουριστών επιλέγει το αεροπλάνο ως μέσο μεταφοράς, με τις αγορές της Γαλλίας (80%) και του ΗΒ (74%) να κατέχουν τα υψηλότερα ποσοστά και τις αγορές της Σκανδιναβίας (13%) και της Γερμανίας (23%) τα χαμηλότερα.
- 6%-78% των τουριστών από τις εξεταζόμενες αγορές επιλέγει το καράβι, με την αγορά της Σκανδιναβίας στην 1^η θέση με 78% και την αγορά του ΗΒ (6%) στην τελευταία.
- τέλος, αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό προτίμησης που καταγράφεται στους τουρίστες από την Ρωσία στο τρένο (37%) ως μέσου μεταφοράς.